17 / 2016

REVISTĂ LITERAR-ARTISTICĂ A LIGII SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA ȘI DE EXPRESIE ROMÂNĂ DE PRETUTINDENI

Filiala Argeș

Director și fondator
Vasile Dorin Ghilencea

6,5 lei

Carpatica – revistă literar-artistică, trimestrială,
editată de Filiala Argeş a Ligii Scriitorilor Români şi de Expresie Română de Pretutindeni,
în colaborare cu Centrul Cultural Piteşti, sub egida căruia apare.

Anul V - Nr. 1 (17) 2016 **ISSN 2285-1534**

CENTRUL CULTURAL PITEŞTI

Numărul de faţă al revistei a fost tipărit cu sprijinul financiar primit de la **Primăria Municipiului Piteşti**, prin intermediul **Centrului Cultural** al Municipiului Piteşti.

Echipa redacţională

- **-REDACTOR-ŞEF – *NICOLAE COSMESCU***
- **-SECRETAR GENERAL – *CONSTANTIN VĂRĂŞCANU***
- **-SECRETAR – *ION DINCĂ***
- **-RESPONSABIL VALIDARE – *NICOLAE EREMIA***
- **-EDITOR INVITAT – *MARIUS CHIVA***
- **-COORDONATOR RUBRICĂ – *SIMONA MARINEAŢĂ***
- **-COORDONATOR RUBRICĂ – *LILIANA JUGĂNARU***
- **-CORECTURĂ - *CONSTANTIN CÂRSTOIU***

Responsabilitatea celor scrise revine în exclusivitate autorilor

Revista poate fi citită şi pe site-ul Centrului Cultural Piteşti, unde pot fi văzute şi înregistrările filmate ale Cenaclurilor lunare.

Adresa redacţiei:
Piteşti, str. Calea Craiovei, nr. 2 (Casa Cărţii)

Pentru corespondenţă:
carpatica.lsarges@yahoo.fr

Blogul filialei Argeş a Ligii:
http\\ ligascriitorilordinarges.wordpress.com

Tiparul executat la ARGEŞUL S.A.

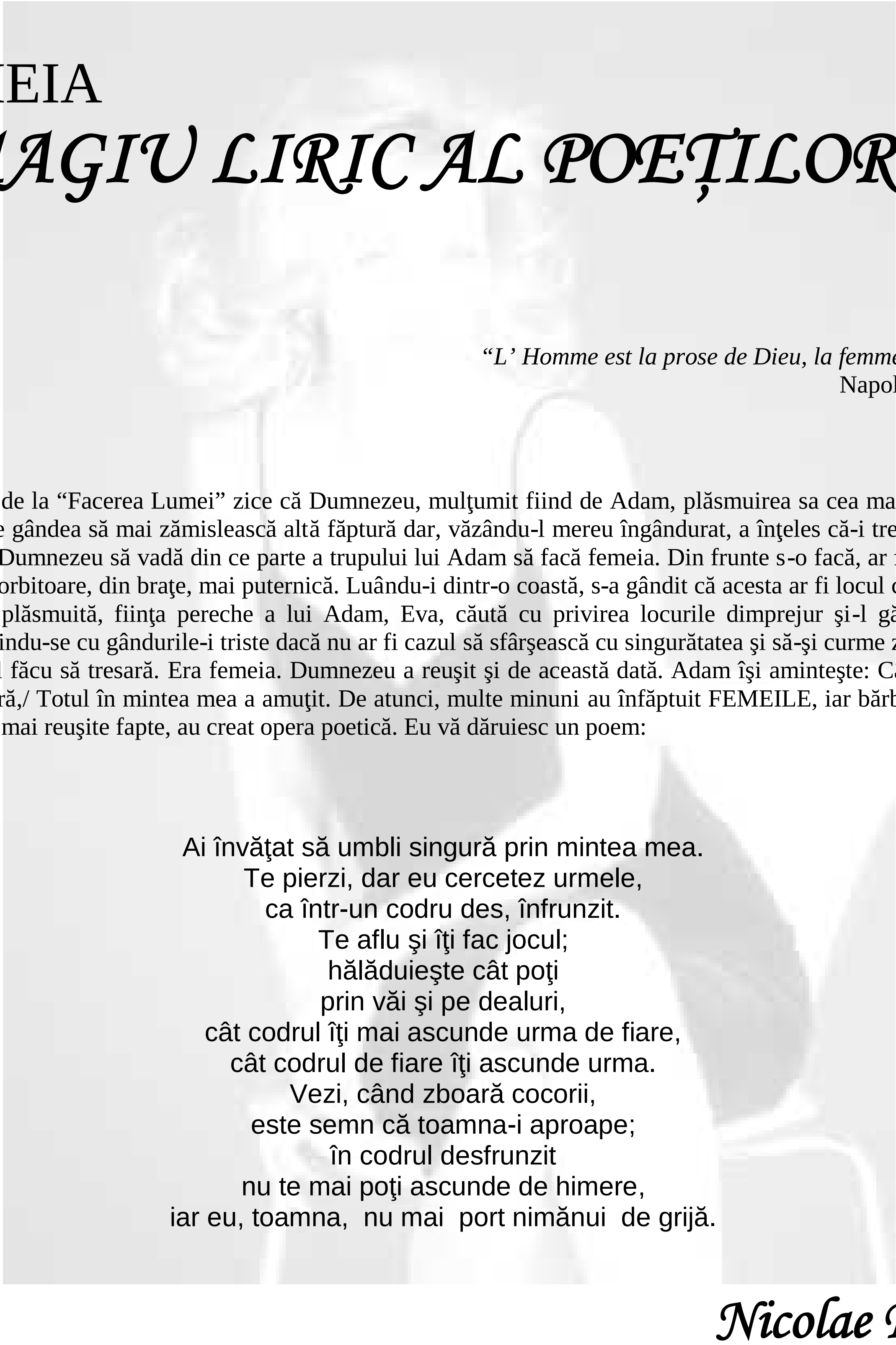
13 ianuarie, Centrul Cultural Piteşti

Concomitent cu lansarea recentului său roman, ”Destine în derivă”, seniorul Mihail Ghiţescu a fost serbat pentru cei 95 de ani împliniţi.

Pentru că numărul din martie apare în preajma Zilei Femeii, în loc de editorial, redacţia revistei Carpatica dedică tuturor doamnelor şi domnişoarelor rândurile de mai jos, şi urarea de

LA MULŢI ANI!

FEMEIA

OMAGIU LIRIC AL POEȚILOR

Motto:
"L' Homme est la prose de Dieu, la femme est la poésie"
Napoleon Bonaparte

O parabolă de la "Facerea Lumei" zice că Dumnezeu, mulţumit fiind de Adam, plăsmuirea sa cea mai reuşită din tot Raiul, nici nu se gândea să mai zămislească altă făptură dar, văzându-l mereu îngândurat, a înţeles că-i trebuie o pereche. Mult a cercetat Dumnezeu să vadă din ce parte a trupului lui Adam să facă femeia. Din frunte s-o facă, ar fi prea semeaţă, din gură, prea vorbitoare, din braţe, mai puternică. Luându-i dintr-o coastă, s-a gândit că acesta ar fi locul cel mai blând al omului. Îndată plăsmuită, fiinţa pereche a lui Adam, Eva, căută cu privirea locurile dimprejur şi-l găsi la marginea prăpastiei, sfătuindu-se cu gândurile-i triste dacă nu ar fi cazul să sfârşească cu singurătatea şi să-şi curme zilele. O lumină de peste umăr îl făcu să tresară. Era femeia. Dumnezeu a reuşit şi de această dată. Adam îşi aminteşte: Când am văzut-o pentru întâia oară,/ Totul în mintea mea a amuţit. De atunci, multe minuni au înfăptuit FEMEILE, iar bărbaţii, căutând în sufletul lor cele mai reuşite fapte, au creat opera poetică. Eu vă dăruiesc un poem:

Ai învăţat să umbli singură prin mintea mea.
Te pierzi, dar eu cercetez urmele,
ca într-un codru des, înfrunzit.
Te aflu şi îţi fac jocul;
hălăduieşte cât poţi
prin văi şi pe dealuri,
cât codrul îţi mai ascunde urma de fiare,
cât codrul de fiare îţi ascunde urma.
Vezi, când zboară cocorii,
este semn că toamna-i aproape;
în codrul desfrunzit
nu te mai poţi ascunde de himere,
iar eu, toamna, nu mai port nimănui de grijă.

Nicolae Eremia

Al Florin Ţene

Preşedintele internaţional al Ligii Scriitorilor Români
Membru corespondent al Academiei Americano-Română

CONTEXTUL ISTORIC DETERMINĂ ACCIDENTAL VALOAREA ARTISTICĂ SAU FALSUL DESTIN AL OPEREI DE ARTĂ

Valorile culturale, în decursul istoriei, au avut un destin aparte, ajungând, în urma unui îndelungat proces de diferenţiere, la o structură autonomă şi la o destinaţie proprie. Atracţia sufletului uman pentru artă - forma cea mai cristalizată a valorii estetice - a fost întotdeauna datorat în parte şi faptului că ea a rămas şi rămâne de neînlocuit, oricât de măreţe şi uluitoare uneori ar fi cuceririle spiritului în alte direcţii. Însă au fost accidente istorice care au influenţat în negativ operele de artă. În acest context, una dintre trăsăturile specifice umanităţii o constituie aceea de a atribui tuturor lucrărilor – atît naturale cât şi celor construite şi creeate – un sens, de a avea faţă de ele o atitudine, în concluzie, de a nu rămâne neutră din punct de vedere axiologic.

S-a discutat, de-a lungul istoriei, nu de puţine ori, despre caracterul veşnic al frumuseţii, despre perenitatea capodoperelor, subliniindu-se mai ales, de unii exegeţi, faptul că durabilitatea se constituie istoriceşte şi are ea însăşi o evoluţie. De aici decurge că a statua existenţa unor valori estetice fixe, imuabile, este la fel de greşit ca şi a le subordona mecanic momentului, cum s-a procedat în perioada realismului socialist de la noi şi a le judeca doar prin prisma ideologiei şi a măsurii în care exprimă evenimentele sau ambianţa concretă în care s-a născut. Filosoful grec Constantin Tsatsos spunea că este bine ca scriitorul să exprime epoca sa, dar vai de acela care exprimă numai epoca lui. Una este să exprimi epoca, şi alta să exprimi moda epocii în care te exprimi şi trăieşti. De fapt, intervine aici o complexă interrelaţie între concret-istoric şi general uman, astfel încât un Eminescu, Brâncuşi sau Enescu sunt mari tocmai că, exprimându-se pe sine, îşi exprimă epoca şi pătrund în acelaşi timp în esenţa umană. Universalitatea nu înseamnă desprindere de solul naţional şi social-istoric în care opera s-a născut şi trăieşte ca atare. Dar ce ne facem cu scriitori care au exprimat numai epoca şi ideologia politică a momentului? Cum sunt: A. Toma, Sorin Toma, Em. Valerian Galan cu al său roman „Bărăgan“, reportajele lui Toma George Maiorescu („Călătorie prin vreme”, „Zeii desculţi” etc.), prozele lui George Bălăiţă („Călătoria”, „Întâmplări din noaptea soarelui de lapte”), Mihai Beniuc cu romanul „Pe muchie de cuţit” şi poeziile sale patriotarde, Viorel Cacoveanu („Fata care spune da!”, „Morţii nu mint niciodată”), Dan Deşliu („Lazăr de la Rusca”, 1949, „Minerii din Maramureş”, 1951, „Cântec pentru legea cea mare”, 1949), Petre Ghelmez cu poezia cotidianului, Augustin Buzura („Absenţii”, „Feţele tăcerii”), Dumitru Popescu („Pentru cel ales”, „Un om în Agora”, „Gustul sîmburelui”), Nicolae Breban, D.R. Popescu („Zilele săptămânii”, „Vara oltenilor”, „Somnul Pământului”), Eugen Jebeleanu, Demostene Botez, Virgil Teodorescu, Nicolae Tăutu, Zaharia Stancu etc. Lista este lungă, dar mă opresc cu exemplele. În acest context, criticii, foiletoniştii, cronicarii de carte, dar şi de arte plastice şi-au irosit timpul abordând astfel de cărţi, promovându-le la îndemnul „sarcinilor de partid”“.

Prin acest fenomen au trecut, nu numai scriitori de la noi, dar şi din alte ţări europene. În Franţa, Sebastien-Roch Nicolas de Chamfort, scriitor din perioada Revoluţiei Franceze, i-a fost susţinător, dar, care a criticat şi moravurile şi excesele Revoluţiei, fapt ce nu s-a întâmplat la noi în perioada realismului socialist. În Germania nazistă, Erich Kastner, în romanul său „Fabian” (1931) critică morala burgheză, militarismul şi fascismul. A fost arestat de multe ori de Gestapo, dar a continuat să acuze regimul lui Hitler. La noi, scriitorii, artiştii plastici au pactizat cu regimul criminal comunist, ridicând în slăvi, în operele lor şi practicând cultul personalităţii, pe Stalin, Ana Pauker, Dej, Ceauşescu şi consoarta sa. Unii dintre aceştia, lucrând în edituri, redacţii, au făcut jocul propagandei regimului comunist. Astfel, se fac vinovaţi de genocid intelectual.

În perioada interbelică, scriitori francezi, italieni, germani şi spanioli au cochetat cu regimurile nazist şi comunist din URSS. George Orwell, pe numele lui adevărat, Eric Arthur Blair, nuvelist talentat, în 1937, pentru a lupta împotriva elitismului şi a tiraniei călătoreşte în Spania unde se alătură grupului ce luptă împotriva generalului Francisco Franco. El intră în POUM (Partidul

Muncitorilor de Unitate Marxistă), un partid socialist fondat pe ideile lui Troţki care se axa pe răscoala clasei mijlocii şi se situa împotriva Partidului Comunist Spaniol, care credea în colaborarea cu clasa mijlocie. Experienţele sale din timpul războiului şi faptul că fusese împuşcat în gât şi în mână îi întăresc ura pentru totalitarism, inclusiv pentru stalinism. Cu toate că fusese rănit foarte grav (o perioadă îi este imposibil să vorbească), reuşeşte să scape cu Eileen din Spania înainte să fie pronunţată condamnarea pentru trădare. Şi în Franţa, scriitorii au vibrat la evenimentele politice şi sociale, participând activ la ele, sau scriind despre ele în operele lor.

Literatura europeană dintre cele două războaie, mai ales cea din deceniul al doilea, care nu se întoarce pur şi simplu la izvoarele clasicismului şi ale tradiţiei, precum cea din Franţa, reprezentată de exemplu de Anatole France care moare în 1924 la vârsta de 80 de ani, trei ani dupa ce a primit premiul Nobel, se caracterizează aşa cum am văzut prin încercarea de a evada sub orice formă. Gustul pentru introspectie, la baza căruia regăsim moda filosofiei freudiste şi influenţele bergsoniene, se trage din această tendinţă generală de privilegiere a individului şi a cunoaşterii acestuia faţă de o lume care îl striveşte şi în care el nu se mai recunoaşte. De aceste idei sunt legate în mod direct opera lui André Gide, cea a lui François Mauriac al cărui roman „Thérese Desqueyroux", publicat în 1924, este departe de a fi o simplă analiză critică a societăţii bordeleze, cea a lui Marcel Proust, mai ales, al cărui roman de excepţie „În căutarea timpului pierdut", început în 1913, încununat în 1919 cu premiul Goncourt, se termină cu ultimul volum „Timpul regăsit", apărut postum în 1927. În aceeasi categorie pot fi introduşi scriitori ca irlandezul James Joyce, romanciera britanică Virginia Woolf, germanul Thomas Mann după desprinderea sa de naţionalism şi împăcarea cu fratele sau Erich, romancier şi el, austriacul Robert von Musil al cărui „Om fara calităţi", publicat parţial în 1930 şi 1933 (Contaminarea nu va apărea decât în 1934, dupa moartea sa) scoate în evidenţă, dincolo de evocarea plină de dezamăgire a societăţii austro-ungare de la începutul secolului, o profundă luciditate intelectuală.

Această pasiune pentru introspecţie nu împiedică marile nume ale literaturii şi ale artei să se intereseze de epoca lor şi să participe la dezbaterea dacă nu chiar şi la lupta politică. Aşa se întâmplă cu André Gide al cărui individualism dezinvolt se estompează temporar în faţa aderării chiar dacă până la urmă doar sentimentală, la cauze care se bazează pe solidaritatea dintre oameni: anticolonialismul ilustrat în „Călatorie în Congo", carte publicată în 1927 în urma unei vizite în această colonie franceză, apoi comunismul la care renunţă repede după ce autorul întoarcerii din URSS a văzut cu ochii săi prăpastia dintre realitatea stalinistă şi speranţele trezite de „lumina strălucitoare" venită din est. Aceeaşi reacţie şi la Romain Rolland, cu toate că acest anticonformist nu a aşteptat anii douăzeci pentru a-şi face cunoscute pledoariile patetice în favoarea pacii, a dreptăţii şi fraternităţii umane (publicarea în 1915 a cărţii „Deasupra învălmaşelii" provocase în Franţa un uriaş val de proteste naţionaliste). Autorul lui „Jean-Christophe" nu salută cu mai puţin entuziasm începuturile revoluţiei ruse apoi, după ce aceasta se angajează pe calea sângeroasă a „glaciaţiunii" birocratice, înţelepciunea lui Gandhi. Încercarea sa de a realiza o sinteza între tatăl revoluţiei bolşevice şi apostolul nonviolenţei, l-a adus într-un impas care însă nu ştirbeşte cu nimic caracterul emblematic al căutărilor întreprinse şi care coincid cu aspiraţiile pacifiste şi egalitariste ale multor oameni din generaţia sa.

În anii 1930, extinderea crizei în întreaga Europă, avântul regimurilor totalitare şi confruntarea dintre marile ideologii ale momentului - democraţie liberală, socialism reformist, comunism, fascism - zdruncină viaţa culturală a bătrânului continent şi determină tot mai mulţi intelectuali să se angajeze în bătălie. În momentul în care, în Franţa, extrema dreaptă coalizată se pregăteşte să ia cu asalt Republica, în Spania, războiul civil face ravagii, Hitler atrage Europa într-o serie de acţiuni de forţă care vor declanşa al doilea război mondial, iar Stalin îşi supune ţara unui regim de teroare organizată, puţini sunt scriitorii şi artiştii care „deasupra învălmăşelii" mai pot încă să-şi caute rădăcinile într-un umanism fratern care să treacă dincolo de frontierele statale şi de opoziţiile politice aşa cum au făcut-o Jules Romains în „Oameni de bună-voinţă" sau Roger Martin du Gard în „Familia Thibault". Dificultăţile momentului, ca şi acel *air du temps* îi împinge pe creatori spre angajarea politică, pe unii în domeniul exclusiv al culturii, pe alţii în cel al acţiunii militante.

Astfel, în Franţa, după 6 februarie 1934, scriitori, artişti, savanţi aparţinând diferitelor grupări de stânga pun bazele Comitetului de vigilenţă al intelectualilor antifascişti care a jucat un rol considerabil în crearea „Frontului Popular". În 1935, în timpul războiului din Etiopia, scriitori şi ziarişti de dreapta semnează un „manifest pentru apărarea civilizaţiei creştine" şi se declară împotriva sancţiunilor contra Italiei. Dar războiul din Spania din 1936-1938 este cel care mobilizează cei mai mulţi intelectuali şi artişti, unii dintre ei în calitate de combatanţi - André Malraux, angajat în „Brigăzile internaţionale" -, alţii ca martori prezenţi la faţa locului (Georges Bernanos, la început de partea naţionaliştilor, apoi împotriva acestora, denunţându-le crimele în „Marile cimitire sub lumina lunii", americanul Ernest Hemingway, corespondent de război şi autor al romanului-mărturie „Pentru cine bat clopotele?", publicat în 1940 şi care va cunoaşte un succes mondial, Robert Brasillach de partea franchiştilor) sau pur şi simplu prin operele lor cum sunt „Guernica" lui Picasso, "Prevestirile războiului civil" de Salvador Dali, afişele care cereau ajutor pentru Spania republicană ale lui Juan Miro etc.

Atracţia exercitată de regimurile totalitare asupra unei părţi a intelectualităţii europene din anii treizeci este unul

dintre aspectele majore ale acestei perioade. În ceea ce priveşte comunismul, am văzut că puterea de atracţie a Revoluţiei din Octombrie a fost considerabilă, depăşind cu mult cercul restrâns al membrilor P. C. şi exercitându-şi influenţa asupra unui număr mare de „tovarăşi de drum" cărora le va trebui uneori mult timp pentru a se rupe de „realitatea socialistă". Pactul germano-sovietic din 1939 va îndepărta mulţi militanţi şi simpatizanţi ai partidelor comuniste, dar odată cu crearea unei Europe hitleriste, aceştia vor avea ocazia să se reabiliteze în cadrul Rezistenţei şi să-şi atragă o nouă generaţie de prozeliţi.

În ceea ce priveşte fascismul şi nazismul, fascinaţia a fost la fel de puternică, cu aceleaşi adeziuni ideologice şi angajamente variind în funcţie de grupurile şi de indivizii luaţi în discuţie. În Franţa, intelectualii cu adevărat „fascişti" nu formează decât un grup restrâns din care se desprind câteva personalităţi strălucite ca Drieu La Rochelle şi Brasillach. Dar alături de fascişti declaraţi exista şi o nebuloasă de intelectuali influenţaţi de fascism, unii susţinători ai unui nihilism violent antisemit ca Céline, alţii susţinând pur şi simplu o apropiere de dictaturi dintr-o pasiune pentru ordine şi pentru anticomunism (acesta este cazul majorităţii reprezentanţilor intelectualităţii tradiţionale), în sfârşit alţii dornici să introducă în Hexagon unele elemente de inspiraţie fascistă (corporatismul pentru extrema dreaptă, clericală, un executiv forte şi un patriotism trufaş pentru majoritatea membrilor din Ligi etc.).

În sfârşit, în jurul acestui nucleu închegat pentru care Italia şi Germania constituie până la urmă un model, exista o întreagă gamă de atitudini individuale, ale unor grupuri sau reviste care, fără să-şi exprime explicit dorinţa de a înlocui Republica parlamentară cu un regim dictatorial, îşi afirmă ostilitatea faţă de aceasta şi vizează o revoluţie spirituală care i-ar reda naţiunii franceze vitalitatea şi ar fi în măsură să se opună celor doi Leviatani materialişti care ameninţau Europa: comunismul rusesc şi hipercapitalismul „Made în USA". Reviste cum sunt „Combat" sau „L'ordre nouveau" („Lupta" şi „Noua Ordine") la care colaborează numeroşi intelectuali de dreapta (J.P. Maxence, Jean de Fabregues, Thierry Maulnier etc.) şi în mai mică măsură şi într-o altă perspectivă „Esprit" (Spiritul) a lui Emmanuel Mounier, îşi au rădăcinile în acea căutare a unei „a treia căi" ce caracterizează spiritul „nonconformiştilor din anii treizeci".

Evident, ca şi fascismul însuşi, admiraţia mai mult sau mai puţin discretă pentru regimurile autoritare şi totalitare de dreaptă nu se limitează doar la Franţa, chiar dacă în această ţară atracţia exercitată de dictatura neagră şi de cea brună a fost cea mai puternică. În Anglia, de exemplu, regimul lui Mussolini a avut încă de la început în lumea intelectuală linguşitori zeloşi, iar regimul Führerului şi-a avut şi el adepţii săi. Dacă pentru T.S. Eliot, Wyndham Lewis, Roy Campbell şi W.B. Yeats „iluzia fascismului" s-a risipit în ajunul războiului, aceasta l-a determinat pe poetul Ezra Pound să aleagă exilul în Italia unde va conduce în timpul războiului emisiuni ale posturilor de radio fasciste. În 1945 el va fi arestat de aliaţi şi va sfârşi până la urmă prin a înnebuni.

Nici criticii literari, eseiştii, foiletoniştii nu au căzut în capcana ideologică comunistă. În Ungaria, Gyorgy Lukacs, critic literar, estetician şi filosof ungar, a fost reprezentantul de seamă al esteticii marxiste din secolul XX. El a fundamentat un sistem de estetică autonomă întemeiat pe principiile materialismului dialectic şi istoric. Aşa cum a făcut-o la noi Ovidiu S. Crohmălniceanu prin cursul de „Istoria literaturii române" (1963), „Literatura română între cele două războaie mondiale" (1967-1975), „Pentru realismul socialist" (1960), şi în numeroasele articole publicate în presa literară condusă de scriitorii colaboraţionişti care promovau ideologia PCR-ului, Gabriel Dimisianu („Prozatori de azi"-1970, „Valori actuale"-1974), D. Micu („Romanul românesc contemporan", „Realizări, experienţe, direcţii de dezvoltare", „Literatura română de azi"-1965), N. Manolescu („Literatura română de azi"-1944-1964, apărută în 1965) şi multe alte articole, cronici în care a promovat volume de versuri şi proză, scrise în spiritul realismului socialist.

În prezent, puşcăriaşii, de după gratii, devin scriitori, pe motivul scăderii pedeapsei, după ce au făcut afaceri cu statul, furând din averea tuturor. Oare aceste cărţi vor oglindi realitatea de azi, sau fac acelaşi rău pe care l-au făcut cărţile scrise în secolul trecut în spiritual realismului socialist, slujind regimul criminal?

După aceste sumare exemple, pot scrie că opera de artă este un semn caracteristic pentru un anumit mecanism de gândire, al unor anumite grupuri şi perioade istorice alături de toate celelalte produse ale culturii şi trebuie judecată ca atare.

Nu au scăpat de colaborarea cu regimul comunist nici artiştii plastici. Aceştia au promovat în unele lucrări plastice realismul socialist, precum: Florian Lazăr Alexie, ceramist, Corneliu Baba, Marcel Chirnoagă, Paul Erdos, Liviu Florean, Lidia Mihăescu, Eugen Popa, Paul Sima etc.

...Şi mai este un rău făcut. Cele două Istorii ale literaturii, semnate de doi critici care au inclus în coperţile acestora mastodonţii promovaţi de regimul comunist, cei care au scris în spiritul realismului socialist. Astfel, urmaşii noştri sunt educaţi în spiritul acesta. Aceste „Istorii" sunt un pericol educaţional şi social. Operele, ca tendinţe, pot fi totuşi surprinse câteva dintre trăsăturile pe care le dobândesc valorile estetice în present, trăsături pe care, fără îndoială, un istoric le va putea reconstitui mult mai bine în viitor.

Opera de artă este - cum scria Tudor Vianu - limitat simbolică şi în acest sens nu se poate vorbi niciodată de o semnificaţie unică, ci, dimpotrivă, de o mare varietate de interpretări şi înţelesuri în funcţie de individ, grup social

sau epocă istorică. Coexistenţa în timp a unor opere dintre cele mai diferite, provenind din epoci istorice diferite, face că tabloul să apară şi mai complex, astfel încât marele număr de unicate artistice să se înfăţişeze în mod caleidoscopic celui care se apropie de ele.

Fiecare epocă aduce cu sine o problematică umană proprie şi în condiţiile contemporane apar premisele dispariţiei înstrăinării şi efectelor dezumanizante ale unei lumi dominate de obiecte care ajung să-şi subordoneze individul. Caracterul formativ al operei constă în faptul că ea este un factor esenţial de cunoaştere şi înrâurire a gândirii şi sensibilităţii umane având un rol specific în înfăptuirea progresului social. Integrarea valorii estetice în istorie va fi cu atât mai directă şi mai efectivă cu cât ea va răspunde democraţiei şi nevoilor sociale în continuă transformare.

senatorii de drept

POPAS ÎN MEMORIE

Mihail Ghiţescu

(continuare din numărul trecut)

Cap. II

“Eu voi rămâne de strajă cu noaptea pe umăr
până voi călători zori peste calea ferată
să alunce cu timpul
şi să încălzesc cu suflarea mea stelele”.

Ludmila Ghiţescu

Vestea transmisă de Radio Bucureşti în seara zilei de 23 August 1944 cu privire la arestarea “Mareşalului Antonescu” şi întoarcerea armelor împotriva trupelor germane existente pe teritoriul ţării noastre s-a răspândit fulgerător în toate localităţile şi a constituit o surpriză dând o lovitură capitală sângerosului conflict, accelerând deznodământul acestuia. Autorul acestui act istoric memorabil a fost regele Mihai, care şi-a asumat această uriaşă responsabilitate, judecând vizionar că numai prin trecerea de partea aliaţilor ţara va fi parţial salvată de la un dezastru imprevizibil. Evoluţia ulterioară a confirmat numai parţial acest lucru deoarece, ţara a fost ocupată de trupele sovietice şi obligată să plătească înrobitoare despăgubiri de război.

În acea seară de 23 august am stat de vorbă până la miezul nopţii cu prietenul meu Jean Karagheaur, profesor de matematică la Colegiul Militar. Deşi avea numai 31 de ani, nu fusese concentrat pentru a fi trimis pe front, deoarece ocupând un post stabil într-o instituţie militară, la intervenţia acesteia fusese mobilizat pe loc, păstându-şi drepturile salariale de profesor.

Ca cetăţean român, descendent istoric dintr-o familie înstărită de origine cumană, stabilită în localitatea Tarutin din Basarabia, îşi iubea cu ardoare ţara şi era foarte îngrijorat că acest vechi pământ românesc va fi cotropit din nou de imperiul “Bolşevic”.

- Măi Mişa – îşi începea profesorul dialogul cu mine – acum patru ani am fost numit profesor la catedra de matematică a “Colegiului Militar” şi fiind necăsătorit, străin de localitate, am închiriat acest spaţiu mobilat de locuit de la verişoara ta, şi cunoscându-te ca vecin, de la

început te-am acceptat ca prieten. Dar nu despre această relaţie vreau să vorbesc cu tine, ci despre starea inedită în care ne aflăm acum în urma arestării Mareşalului Antonescu şi întoarcerii armelor împotriva foştilor aliaţi. Azi-dimineaţă la ora 6 am ascultat postul de radio B.B.C. care anunţa că trupele sovietice au trecut Nistrul şi se îndreaptă vertiginos către Prut, trupele germane şi româneşti fiind incapabile să opună rezistenţă care să impiedice înaintarea acestora. Iniţial n-am dat prea mare importanţă acestui comunicat, socotind ca un act de propagandă pentru a crea o stare de incertitudine în rândul populaţiei, îndeosebi a ostaşilor combatanţi. Dar nu sunt nici naiv şi nici insensibil ca să nu iau în seamă că o posibilă stare de ocupaţie de către bolşevici ar fi o dramă pentru români. Am rude nu numai în Basarabia, ci şi în vechiul regat. Fratele meu mai mare este ofiţer în armata română, cu gradul de căpitan de administraţie, încadrat într-un regiment din Divizia a treia, care încă luptă pe front. Dându-şi seama de evoluţia nefavorabilă a războiului, în luna aprilie acest an şi-a părăsit proprietatea din oraşul Ismail, mutându-şi familia la Craiova, soţia şi fata, elevă de liceu în vârstă de 17 ani. Dar nu despre îndoielile şi temerile mele am dorit să stau de vorbă cu tine, ci despre acestă imprevizibilă schimbare de alianţă. Tu eşti militar şi în mod mai mult decât sigur, după terminarea concediului vei fi trimis pe front. Cei care ţi-au desăvârşit pregătirea militară au fost nemţii, şi ca urmare m-ar interesa să aflu cu ce sentimente vei trata prietenul în duşman.

- Domnule profesor, cum puteţi gândi că ar fi posibil că aş putea să-mi trădez jurământul, din punctul meu aş fi un sinucigaş, deoarece aş trăda nu neamul, ci pe mine însumi, şi istoria acestui neam.

- Scuză-mă că am gândit astfel punându-ţi nejustificat la îndoială sentimentele şi convingerile patriotice.

Momentul istoric pe care îl trăim în prezent are o importanţă incalculabilă pentru evoluţia ulterioară a războiului. Lucrez într-o instituţie militară şi-mi dau seama că în aceste clipe au loc intense acţiuni de regrupare a forţelor combatante, declanşând confruntarea directă şi sângeroasă dintre foştii aliaţi.

- Şi eu gândesc la fel şi la urmările anihilării totale a rezistenţei trupelor noastre pe front, dând cale liberă trupelor bolşevice să ne ocupe ţara.

- Se înţelege că în acest moment guvernul trebuie înlocuit imediat. Regele este destul de inteligent şi cred că din această noapte a luat măsuri corespunzătoare. Hai să lăsăm pe cei îndrituiţi să-şi rezolve cu responsabilitate îndatoririle. Inainte de a ne despărţi vreau să-ţi comunic şi o hotărâre personală. Am 31 de ani şi după o viaţă de holtei m-am decis să-mi întemeiez o familie, deci mă căsătoresc în cursul acestui an. Am cerut mâna Teodorei (Torei) şi aceasta a acceptat să-mi devină soţie. Ti-am destăinuit această decizie a mea stăpânit de ideea că tu o cunoşti foarte bine şi mai mult decât atât ştiu că într-o anumită perioadă tu ai fost în relaţii foarte bune cu ea, mai direct, ai curtat-o asiduu.

- Dom' profesor, vă declar sincer că intr-un fel aţi făcut o alegere din punctul meu de vedere foarte bună. Tori este o fată foarte bună, nu numai că este frumoasă, dar este cultivată şi foarte corectă în relaţiile cu cei din jur. N-am fost singurul curtean, dar am fost cel preferat. Am corespondat o vreme, însă, din iarnă nu mi-a mai răspuns. N-am insistat, dându-mi seama că depărtarea, incertitudinea reîntoarcerii într-un timp rezonabil, dorinţa legitimă de a evita marginalizarea primtr-un comportament oarecum fără sens îi dădea dreptul legitim de a începe o relaţie. Adeverindu-se că proverbul românesc, "ochii care nu se văd se uită" este izvorât din experienţa vieţii umane.

Războiul a schimbat şi va schimba în continuare multe destine. Cei care cad nu se vor mai ridica, ei devenind eroi, istorie care va sta mărturie viitorimii. Eternitatea este dincolo de noi, iar noi suntem nişte călători anonimi în trenul timpului cu ruta infinit.

- Măi, Mihai – interveni profesorul – n-are rost să facem filosofie în legătură cu relaţiile sentimentale dintre oameni, care fără doar şi poate sunt umane, normale şi uneori imposibil de evaluat. Iubirea este un "dat" care n-are corespondenţă şi nici instrumente de departajare de la un individ la altul. Fiinţele raţionale pot fi asemănătoare, dar niciodată identice. Timpul este partenerul nostru de viaţă care nu poate fi nici încetinit şi nici accelerat, dar care ne solicită să-l utilizăm cât mai eficient, astfel ca pe măsura trecerii lui să nu avem eşecuri ale căror dezamăgiri ne vor însoţi de-a lungul întregii noastre existenţe. Ca urmare, nimic nu trebuie să irosim şi să căutăm să folosim satisfăcător fiecare clipă.

- Domn' profesor, teoretic dumneavoastră aveţi dreptate, însă sunt etape în viaţă când timpul nu ne mai aparţine. Eu în momentul de faţă sunt militar sub jurământ şi întreaga mea fiinţă este în slujba idealului naţional, deci în postura de a-mi da tributul de sânge dacă acesta va servi unităţii şi integrităţii "Patriei". Acest moment istoric pe care îl trăim astăzi este fără doar şi poate inestimabil şi regele care a avut acest curaj a făcut acest lucru în speranţa că poate salva România de la dezastru. Basarabia este deja pierdută, precum şi Bucovina şi Cadrilaterul, dar poate redobândim zona Ardealului ocupată de unguri. Eu am satisfacţia că m-am născut în România Mare şi m-am educat şi format ca om pe teritoriul care se întindea de la Nistru până la Tisa, de la Cernăuţi până la Balcic, de la Cetatea Albă până la Satu Mare. Mai mult decât atât, în 1933 am vizitat Balcicul, unde am avut fericirea să văd faimosul Palat al reginei Maria, iar în septembrie 1943, în drum spre Germania, am staţionat aproape 20 de ore în Cernăuţi, pentru că ungurii nu ne-au dat voie să trecem pe la ei.

- Măi, Mihai, hai să lăsăm istoria să curgă nestingherită în albia ei, căci nici tu, nici eu, n-avem posibilitatea s-o influenţăm în vreun fel!

Cu aceşti ani ai tinereţii nu te vei mai intâlni niciodată, însă satisfacţiile, bucuriile, sentimentele împărtăşite te vor însoţi toată viaţă. Vor fi şi amintiri pe care te vei strădui zadarnic să le uiţi, în timp pe cele mai frumoase nu vei evita să le retrăieşti, cu regretul că nimic nu mai poate fi ce-a fost. Tori mi-a povestit despre petrecerea de Crăciun din 1941, atunci în plimbarea cu sania trasă de un trăpaş de curse. Seara, la întoarcerea acasă, pe drumul inzăpezit, a pierdut un pantof.

După cum ştiţi şi Dumneavoastră, Sărbătorile de iarnă îşi au originea în preistorie, oamenii sărbătorind "Solstiţiul de iarnă", prilej în care organizau o gamă diversă de manifestări distractive, în general cu conţinut mistic. Toate aceste datini şi obiceiuri au traversat secolele, ajungând până la noi îmbogăţite cu legendele izvorâte din apariţia "creştinismului", în esenţă cu Naşterea Domnului. În aceste manifestări cu caracter popular de masă, copiii şi tineretul, fără nicio discriminare, au bucuria de participare cu toată fiinţa lor la desfăşurarea colindelor din casă în casă, indiferent de condiţiile climaterice, viscol şi ger.

Sărbatoarea Crăciunului din anul 1941 are pentru mine o semnificaţie deosebită, deoarece am încheiat cea mai frumoasă etapă a vieţii mele, copilăria şi tinereţea. Dumneavoastră sunteţi de aproape cinci ani în oraşul nostru şi aţi reuşit să vă identificaţi cu climatul, mentalitatea şi comportamentul semenilor de aici, şi cred că nu sunt diferenţieri majore faţă de alte zone geografice. Privind în urmă, "nu cu mânie", ci cu un sentiment profund nostalgic, sărbătorile din iarna anului 1941, Crăciunul şi Anul Nou, vor rămâne pentru totdeauna adânc înrădăcinate în memoria mea, şi de câte ori îmi voi aduce aminte, voi încerca plăcerea retrăirii acelor emoţii irepetabile fizic. Este de altfel unanim recunoscut că toate manifestările la care participă cu bucurie şi entuziasm în general copiii şi tineretul folosesc drept mijloace de exprimare muzica (cântecul) şi recitarea (versul popular), ori este foarte bine cunoscut că muzica niciodată nu i-a învrăjbit pe oameni, ci dimpotrivă i-a calmat, i-a împăcat, i-a adunat, redându-le stima, demnitatea, onoarea şi libertatea de a se exprima liber. Scuzaţi-mă dom' profesor, pentru aceste divagaţii ale mele, poate vă reţin de la alte preocupări mai importante!

- Nu, nu, continuă, ştii prea bine că am dorit să stau de vorbă cu tine, mai ales în această seară istorică!

- Şi noi facem parte din istorie, şi dacă prima datorie este de a ne apăra ţara, în aceeaşi măsură trebuie să avem grijă de viaţa noastră şi să n-o irosim în zadar. Dar nu întotdeauna lucrul acesta depinde de noi. Uneori ai dubii şi ca urmare eşti pus în dificultate. Sunt momente în viaţă când parcurgi trăiri irepetabile şi mai cu seamă atunci când eşti îndrăgostit. Aveam 20 de ani şi era ultima vacanţă de iarnă de care mă bucuram ca elev. Zăpada, frigul, legendele legate de Naşterea Domnului, însoţite de colinde şi alte manifestări tradiţionale, creau o stare inedită, aşteptată de întreaga suflare creştină. În general, trecutul ni se pare mai luminos, cu realizări şi comportamente elitiste, uneori chiar fabuloase, uitând că în fiecare zi parcursă noi evoluăm şi în consecinţă facem parte dintr-o altă lume, deseori diferită de cea din trecut. Se ştie, cosmosul este în expansiune şi deci noi nu putem rămâne în această evoluţie. Din punctul meu de vedere, stagnarea înseamnă moarte. Dom' profesor, scuzaţi-mă dacă uneori mai debitez şi inepţii!...

(continuarea în numărul următor)

DUMITRU BRĂTIANU

Romel Stăncioiu

(continuare din numărul trecut)

Dumitru şi Ion Brătianu se grăbesc să ajungă în ţară spre a participa activ la cauza revoluţiei, cu speranţa de a îndeplini idealul generaţiei lor spre a făuri o Românie unită şi independentă.

În mai 1848 se înfiinţează Comitetul revoluţionar din Ţara Românească, printre membrii lui cu orientări radicale în acţiunile ce urmau a fi luate aflându-se N.Bălcescu, C.A.Rosetti şi fraţii Brătianu.

Dumitru Brătianu este trimis în misiune diplomatică la Pesta, unde intenţionează să încheie o alianţă cu guvernul revoluţionar maghiar.

În septembrie, revoluţia română este reprimată sângeros şi se instaurează ocupaţia otomană. Capii revoluţiei sunt urmăriţi spre a fi arestaţi. Dumitru Brătianu se ascunde în casa lui C.A.Rosetti, apoi travestit în servitor al Mariei Rosetti, într-o trăsură însoţeşte de-a lungul Dunării convoiul de exilaţi înghesuiţi într-o ghimie (infecte pontoane milităreşti cu pânze), în care se aflau şi fratele său Ion şi C.A.Rosetti, ajunge în Apus unde rămâne în exil timp de nouă ani.Sosit la Paris la începutul lunii noiembrie 1848, Dumitru Brătianu, cu amărăciune constată că deputaţii francezi antrenaţi în luptele politice interne, uitaseră de problema românească. Nevoit să caute susţinători în altă parte, se refugiază la Londra unde insistă pe lângă ministrul de externe, lordul Palmerston, să sprijine cauza românească.

În memoriul înaintat acestuia, Dumitru Brătianu expune pe larg rolul pe care l-au jucat Principatele Române în stăvilirea tăvălugului otoman spre porţile Apusului şi solicită cu ardoare intervenţia cancelarilor puterilor occidentale în favoarea eliberării arestaţilor şi susţinerea cauzei româneşti. Palmerston avea numai cuvinte de laudă la adresa lui Dumitru Brătianu, afirmând despre el că *„este o persoană foarte inteligentă şi dintre cele mai respectabile"*, îndreptăţit fiind să ocupe un loc de frunte printre militanţii pentru cauza libertăţii popoarelor şi triumful democraţiei în Europa.

Iată ce-i scrie marele istoric francez Jules Michelet lui Lendru-Rollin: *„Persoana care vă remite această scrisoare este prietenul meu intim, d-l Brătianu cel mare, unul dintre fondatorii libertăţii valahe şi primul gânditor al acestei ţări."*(Lendru-Rollin-democrat constituţional, adversar al socialismului, a făcut parte din guvernul provizoriu în 1848 şi a emigrat apoi în Anglia).

După înăbuşirea Revoluţiei de la 1848, Transilvania intră forţat sub dominaţia imperiului habsburgic, eveniment nedorit, ce-i face pe revoluţionarii români aflaţi în exil să lupte pentru cauza naţională şi pentru respectarea drepturilor românilor ajunşi sub jugul de fier al marelui imperiu.

Cu sănătatea precară, chinuit de reumatism, Dumitru Brătianu trebuie să îndure şi alte suferinţe. La Palermo se stinge în floarea vârstei un alt militant pentru drepturile românilor, Nicolae Bălcescu, iar la Paris, Ion C. Brătianu este arestat, învinuit de ascunderea unei prese în locuinţa sa.

În 1853, armata ţaristă invadează Moldova şi Ţara Românească şi instaurează administraţia militară rusă în cele două provincii. Turcia declară război Rusiei, iar exilaţii români, ca adevăraţi patrioţi, se întorc în ţară şi se înrolează în armata otomană şi alături de trupele Franţei şi Angliei îi învinge pe ruşi.

Dumitru Brătianu revine la Bucureşti în 1854, trăind ascuns şi deghizat ca un adevărat proscris.În primăvara anului 1855, se întoarce la Paris unde îşi continuă lupta pe căi diplomatice, convins că numai aşa va putea înfrânge absolutismul ţarist. Exilaţii români întrevăd abolirea protectoratului ţarist, dar se tem de instaurarea unui eventual protectorat anglo-franco-ruso-austriac. Pentru evitarea unei asemenea situaţii, Dumitru Brătianu

redactează un protest pe care-l adresează lordului Clarendon, ministru de externe al Angliei, în care îşi exprimă profunda îngrijorare vizavi de situaţia creată.

La 25 august 1855, Comitetul Central Democrat European din Londra redactează un apel către toate popoarele lumii, în care se preconiza izbucnirea unei apropiate revoluţii în Europa. Printre semnatarii apelului se regăsesc Dumitru Brătianu, Karl Marx, Lendru-Rollin, Louis Blanc, G.Mazzini ş.a.

Cea mai presantă problemă a românilor exilaţi devine unirea principatelor, cauză pentru care Dumitru Brătianu pledează pe lângă lordul Palmerston ajuns şeful Foreing-Offisului londonez şi pe lângă împăratul Napoleon al III-lea al Franţei, spre a susţine acest deziderat.

Pentru înfăptuirea unirii, Dumitru Brătianu propune regelui francez înlăturarea domnitorilor existenţi, Barbu Ştirbei în Ţara Românească şi Grigore Alexandru Ghica în Moldova, şi reîntoarcerea exilaţilor, adevăraţii patrioţi, care alcătuiesc partida naţională.

Abia la 7 iulie1857, după 9 ani de exil, lui C.A.Rosetti, Nicolae şi Ştefan Golescu, cât şi lui Dumitru Brătianu, li se permite reîntoarcerea în ţară, fiind primiţi cu entuziasm când au debarcat la Giurgiu. În drum spre Bucureşti, au fost îndelung ovaţionaţi şi primiţi cu buchete de flori de către mulţimea adunată la barierele Capitalei.

Dumitru C. Brătianu

Dumitru Brătianu, cel care sacrificase atâtea energii şi o bună parte din averea sa pentru cauza naţională, era pe deplin satisfăcut că s-a putut alătura mişcării unioniste, dovedindu-se unul dintre iniţiatorii şi înfăptuitorii evenimentului de la 24 ianuarie 1859.

Om politic de mare prestigiu între contemporanii săi, militant de frunte pentru Unire, Dumitru Brătianu a fost ales deputat în Adunarea ad-hoc a ţării Româneşti, de către alegătorii din Piteşti, în timp ce fratele său Ion fusese deja ales la judeţul Argeş.Timp de câteva luni de neobosită activitate politică, Dumitru Brătianu contribue esenţial la succesul dezbaterilor Adunării ad-hoc în calitate de secretar, determinând luarea unor decizii conforme cu interesele naţiunii. După încheierea lucrărilor adunării, Dumitru Brătianu împreună cu Nicolae Golescu sunt trimişi în misiune diplomatică la Paris spre a interveni pe lângă cancelariile Apusului în favoarea Unirii Principatelor.

După câtva timp, Dumitru Brătianu se întoarce în ţară în momentul când se pregăteau alegerile deputaţilor pentru Adunarea electivă, şi publică în ziarul „Românul” un amplu articol în care explică pe larg necesitatea reformelor agrare.

La întoarcerea în ţară trece prin Berlin, fiind primit în audienţă de prinţul de Hohenzollern, preşedintele Consiliului de Miniştri şi ministrul de externe al Prusiei, cu care discută problema Unirii Principatelor şi alegerea unui domn pământean. Astfel că gruparea radicală formată din Golescu, Brătienii şi C.A.Rosetti a avut un rol decisiv în alegerea lui Cuza, iar Dumitru Brătianu, în calitate de secretar al Adunării elective, îşi pune semnătura pe procesul-verbal al alegerii noului domnitor.

În ziua de 25 ianuarie 1859, prin decret domnesc, D.Brătianu a fost numit ministru secretar de stat al ţării Româneşti, ca o încununare a eforturilor sale în înfăptuirea marelui act istoric. La scurt timp după înfăptuirea Unirii şi alegerea domnitorului, Cuza îi însărcinează pe Nicolae Golescu şi ultraconservatorul Alexandru Filipescu cu formarea noului guvern din care fac parte şi liberali şi conservatori. D. Brătianu este numit ministru de externe, iar primul demers pe care-l face pe lângă domnitor, înaintează un raport pentru desfiinţarea cenzurii.

Situaţi pe poziţii ultraliberale, N. Golescu şi D. Brătianu sunt forţaţi de conservatori să demisioneze din primul guvern, şi este determinat să plece într-o misiune diplomatică la Paris. După încheierea misiunii, întors în ţară, este numit ministru de interne în guvernul liberal-radical prezidat de N. Golescu, care a durat din 28 mai 1860 până la 5 iulie acelaşi an, când guvernul primeşte un vot de blam şi îşi dă demisia. De la această dată, D. Brătianu şi alţi liberali-radicali nu vor mai ocupa vreo funcţie ca oameni de stat în timpul domniei lui Cuza, treptat trecând în opoziţie şi se constitue în Partidă naţională, al cărui Comitet coordonează toate formaţiunile politice radicale din Ţara Românească.

Principala preocupare a acestei formaţiuni o constituie împropietărirea ţăranilor, lucru la care conservatorii se opun cu înverşunare, împiedicând votarea în Parlament a unei legi agrare. Lupta dintre conservatori şi liberali-radicali pe această problemă va fi mai intensă şi are ca deznodământ final lovitura de stat de la 2 mai 1864 şi adoptarea Legii rurale care îi nemulţumeşte profund pe conservatori. Aceştia realizează o coaliţie politică cu radicalii şi determină în cele din urmă detronarea lui Cuza,

la 11 februarie 1866. D. Brătianu a făcut parte din societatea secretă care a pregătit lovitura de stat. De acum se pune problema alegerii unui principe străin, dintr-o familie domnitoare din Occident care să contribuie la consolidarea statului şi fundamentarea regimului politic constituţional. În atare condiţii, I. Brătianu este trimis la Berlin să negocieze cu Carol şi familia acestuia posibilitatea ca prinţul Carol să vină pe tronul României.

Astfel că în aprilie 1866, Carol intră în ţară pe la Drobeta-Turnu Severin, străbate drumul pe la Râmnicu Vâlcea, Curtea de Argeş, Câmpulung, Târgovişte, iar la 10 mai 1866 intră în Bucureşti şi este proclamat domnitor al României.

La 16 martie 1866 Dumitru Brătianu a fost ales primar al Bucureştului, iar la 1 martie 1867 ocupă portofoliul Ministerului Cultelor în guvernul prezidat de C.A.Creţulescu.

Turcia care tot timpul a fost nemulţimită de politica dusă de români şi de această dată îşi exprimă dezacordul faţă de felul cum a fost rezolvată criza politică, plănuind chiar o intervenţie în forţă. Dumitru Brătianu este trimis în misiune diplomatică în Serbia, având sarcina de a culege informaţii şi a cumpăra praf de puşcă şi muniţii. După încheierea misiunii, pleacă în Franţa pentru a obţine recunoaşterea lui Carol ca domn al României.Aici a fost primit de Napoleon al III-lea care l-a asigurat că va interveni pe lângă Poartă pentru recunoaşterea necondiţionată a noului domnitor.

La 9/21 octombrie 1866 Carol, însoţit de o suită numeroasă din care fac parte Dimitrie Ghica, Vasile Boerescu, Dumitru Brătianu ş.a., se deplasează la Constantinopol unde primeşte firmanul de investitură din partea Paşei, cea ce reprezintă recunoaşterea oficială ca domn.

În 1881, D. Brătianu devine prim-ministru şi ministru de externe doar pentru două luni, apoi regele îl trimite la Viena unde este primit în audienţă de împăratul Franz Joseph şi apoi de cancelarul Beust, care l-a asigurat că problema privind schimbul reciproc de consuli între Bucureşti şi Viena, aşa cum dorea Carol, va fi rezolvată cât de curând. Revenit în ţară din misiunile diplomatice din Austria, Italia şi Franţa unde a avut numeroase întrevederi, D.Brătianu constată că regele românilor care a fost ales şi cu sprijinul liberalilor radicali se îndepărtează treptat de ei, numind guverne conservatoare.

La 18 ianuarie1870 este primit în audienţă de către rege, căruia-i spune că situţia este foarte gravă şi-i prezintă pericolele la care se expune dacă nu se iau la timp măsurile care se impun. Apoi îi scrie: *„eu nu sunt şi nu voi fi niciodată un curtezan. N-aveam nimic de cerut Alteţei Voastre, ci numai să-i ofer devotamentul meu. Ea nu l-a vrut. Regret foarte mult şi rog pe Alteţa Voastră să agreeze omagiul profundei mele dureri şi profundului meu respect”*. Intrat în contradicţie cu vederile politice ale domnitorului, se îndepărtează de el devenind un opozant care de câte ori are ocazia prin presă sau cuvântări scoate în evidenţă carenţele politicii oficiale.

În toată această perioadă cât conservatorii s-au menţinut la guvernare, Dumitru Brătianu a stat în opoziţie şi abia după venirea liberalilor la putere reia relaţiile normale cu regele. Dar activitatea sa politică este în permanenţă trează, publicând în presa vremii numeroase articole în care ia apărarea ţăranului român care este tot mai obidit şi mai apăsat de tot mai multe dări, împinşi fiind să-şi vândă chiar căminele pentru a se duce să-şi câştige traiul pe la oraşe.

Anul 1878 aduce la cârma ţării Partidul Naţional Liberal, iar Dumitru Brătianu îşi reia activitatea diplomatică într-un moment când în Europa au loc mari frământări politice ce culminează la noi cu Războiul de Independenţă de la 1877, în care liberalii conduşi de I.C.Brătianu susţin continuarea politicii de neutralitate în conflictul ruso-turc. După război, Dumitru Brătianu este trimis în misiune diplomatică specială la Constantinopol, timp în care efectuează vizite oficiale la Londra şi Paris, unde cere cu insistenţă recunoaşterea independenţei României. Îşi încheie cu succes misiunea la Constantinopol în 1881 când este rechemat în ţară spre a lua în primire funcţiile de prim-ministru şi ministru de externe, în urma demisiei fratelui său Ion, care se retrage pe moşia de la Florica de lângă Piteşti.

Ocupă aceste portofolii din aprilie până în iunie, când o serie de liberali de frunte fac un apel disperat către Ion spre a reveni în fruntea partidului liberal şi implicit în fruntea guvernului.

De acum, Dumitru Brătianu se retrage din echipa fratelui său şi alcătuieşte o disidenţă liberală, denumită „liberalii puri”, în comparaţie cu „liberalii impuri” conduşi de Ion, şi tot acum înfiinţează ziarul „Naţiunea”.

Forţat de opoziţia–unită, din care făcea parte şi Dumitru, I.C.Brătianu îşi prezintă demisia, iar regele, puternic marcat, încredinţează sarcina noului guvern conservatorului Dimitrie Ghica care nu reuşeşte să înjghebeze un guvern, iar la 22 martie 1888 se formează guvernul coservator prezidat de Theodor Rosetti.

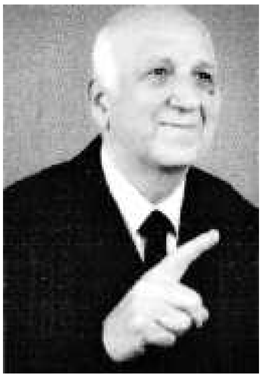
În 1890 se reface legătura dintre cei doi fraţi şi pe 6 aprilie se anunţă unificarea P.N.L., iar la alegerile parlamentare din acelaşi an, Dumitru Brătianu a fost ales senator.

În ziua de 4 mai 1890, după o suferinţă de 10 zile, Ion C. Brătianu se stinge din viaţă la conacul de la Florica, înconjurat fiind de soţie, copii, gineri, Dumitru şi Grigore, fiul lui Teodor Brătianu.

Dumitru Brătianu ajunge şef al liberalilor, dar sănătatea sa şubredă îl împiedică să participe la întrunirea electorală din ianuarie 1892, iar la 20 iunie acelaşi an încetează din viaţă, doborât de o boală incurabilă. Dimitrie A. Sturdza ajunge şef al partidului liberal.

În 1865 Dumitru Brătianu s-a căsătorit cu Eugeni Cealîc, născută în 1842 şi trecută la cele veşnice la 1899, cu care a avut şase copii.Prin dorinţa nestrămutată de a făuri o Românie modernă, Dumitru Brătianu se înscrie în pleiada marilor şi iluştrilor oameni politici care şi-au jertfit viaţa şi averea pentru binele poporului din care s-au ridicat.

Nic Petrescu

PROGRES

Azi pe mese – veste bună –
Toţi românii-au ce să-şi pună:
Unii-şi pun bucatele,
Alţii... numai coatele!

***

Trăim de mult prea mari minuni,
Onoarea e pe ducă:
E plină lumea de nebuni
Ce vor ca s-o conducă!

RUGĂ

Ca să fie OAMENI toţi,
Doame-ajută-ne, că poţi:
Cei ce fură să-nlemnească,
Cei ce mint să amuţească!

***

Dac-ar fi să se-mplinească
„Cei ce mint să amuţească!”.
Rezultatul ne-ar uimi:
Câţi în lume-ar mai vorbi?

***

Dac-ar fi să se-mplinească
„Cine fură să-nlemnească!”,
Ocrotim pădurile
Şi-mblânzi-vom urile!

ADEVĂRU-ADEVĂRAT

Acum o ştim din fir-a-păr
Că-n lumea noastră prea imundă
Specialişti în ADEVĂR
Sunt cei ce ştiu să ni-l ascudă!

PRUDENŢĂ

Când depinzi de-un dobitoc,
Fii cuminte, stai pe loc.
Spre victorie cu el
Ai fi lângă lup un miel!

NEDUMERIRE?

Creştin şi blând Popor Român,
Prea rar te văd la chip senin...
Ce vipere-ncălzişi la sân
De nu mai scapi de-al lor venin?

PARLAMENTARUL

Având subtile perspective,
Ajunse-n Parlament cu ei...
E valoros din trei motive:
Motivul 1, 2 şi 3!

AŞA E?

Aceşti câini, comunitari,
Cam suspecţi şi cam murdari,
Sunt, consider, din păcate
Securişti făr’ doctorate.

ISTORIE...

Istoria adevărată
N-o s-o cunoaştem niciodată,
Că doar în felul lui o ştie
Istoricul plătit s-o scrie!

MIORITICĂ

Urcă turmele la munte
Cu câtiva măgari în frunte...
Şi românii, bunăoară,
Tot aşa... dar ei coboară!

Izvorul

În oglindă de izvor
Visul tău de fericire,
Un surâs fermecător
Într-o boltă de iubire.

Te strecori în munţi de brazi
Pe sub cetini rourate,
Trupul verilor îl scalzi
În abisuri fermecate.

Verde pur, scântei de dor,
Amintiri înmiresmate,
Clipocirea de izvor,
Urma inimii furate.

Lutul sfânt cu ochi de stea
Şi albastrul de cicoare
Au urcat iubirea mea
Într-o lume de izvoare.

Pastel

Legenda zborului
Triunghiular,
În ochiul Domnului
Crepuscular.

Măiastra Sudului
Făclie-n vânt,
Mireasa câmpului –
Altarul sfânt.

Chemarea grâului,
Fuior de maci,
Nisipul Brâului
Trecut prin daci.

Zidirea Anei

Mă-ntrerupe Ana
cu iubiri despine,
o zidesc la tâmpla

Constantin Vărăşcanu

cu adânci suspine,
îi jertfesc sărutul
pentru paraclis,
răsucind în turle
doru-i necuprins.

Luceafărul

Luminile încet se scurg
Într-un miracol de amurg;

Târziu, se-aprinde câte-o stea
Pe prispa fetei ce iubea.

Luceafărul în cerc de dor
Cu nimbul său nemuritor.

Şi izvorând, sublima stea
În Eminescu se-ntrupa

Lângă salcâm, se albăstrea
Şi el, mai sus, se înălţa...

Ninge în Bucovina

Ninge-n dor dr Bucovina,
Univers hiperboreic
Demiurgizând lumina
Mândrul Soare Arboreic.

Ţara Fagilor străbună,
Înălţând chemări stelare,
Ţine salbă şi cunună
De la Sfânt Ştefan Cel Mare.

În Luceafărul Sperării
Paşii timpului foşnească
În adâncul depărtării
Rapsodia Românească.

Ninge-n lacrimi Voroneţul
În misterul de albastru
Căruia nu-i ştie preţul
Niciun sfânt şi niciun astru.

Ninge-n codrii Bucovinei,
Cu lumină de Baladă,
În iubirea României,
Viscoliri de Iliadă.

Ninge-n dor de Bucovina,
Univers hiperboreic
Demiurgizând lumina
Mândrul Soare Arboreic.

Sfânta Cruce Albastră

Voroneţul dinspre noi,
Frescă sfântă de eroi
Şi de fapte îngereşti
Peste cele pământeşti,

Este filă ştefanie
În surâs de Românie –
Prinţul Soarelui străluce
În albastra, Sfânta Cruce,

Înveşmântă flori de cer
Voroneţul în mister –
În albastru ne-nfrăţim
Şi-n adânc... voroneţim.

Magellan

Mă învârtesc
pe trupul tău,
ca Magellan
în jurul lumii,
alunecând
în ochiul greu
pacificul
nemărginirii...

Şi navigând spre continent
cobor
pe insule albastre,
exotic
fructele apar
prin podoabe luminoase,
ferindu-mă de filipini,
ascunşi
în carnea de pe oase.

Pământu-ntreg
l-am colindat
în Arca plină de iubire
şi m-am întors
într-un sărut,
să te iubesc
la nesfârşire...

Lumina

O, ştiinţă minunată
Ce clipeşti dumnezeire,
Rază binecuvântată,
Coborâtă-n omenire.

Fericită orhidee,
Deschizând Arta Regală,
Ezoterică idee,
În sclipirea genială,

Verbe existenţiale,
Fulgerând shakespearian,
Luminează căi astrale,
În binom newtonian.

Crucea iubirii

Dă-mi, Doamne, fericirea –
Magia poeziei,
înmiresmând iubirea,
Comoara ambroziei.

Parfumul de lumină,
Culori ce scânteiază
Pe crucea bizantină
O veşnică amiază,

Se-ntinde ideatic
Pe cerul vistier,
Triunghiul enigmatic
În zodii de mister...

Cheia Universului

Maica Domnului e cheia
Universului Creştin,
Ea deschide Galileea
Cu miracol Vitlaim.

Maica Domnului – Psaltirea,
Clopotire fără preţ,
Infinitizând iubirea.
În albastru Voroneţ.

Arhitectură

Lui Lucian Blaga

Mai pun şi azi o piatră
Iubirii-n templul meu,
S-o şlefuiască-n vatră
Preabunul Dumnezeu.

Echerul şi compasul,
Eternul Anonim,
Îmi înfioară pasul
Spre Templul Hiramin.

Ziditorii

O, arhitecţi descălecaţi
Din miazănoapte de Carpaţi,
Cu voievozi şi meşteri mari
Urcând lumina în pietrari –
Cât este muntele de lung,
L-aţi coborât la Câmpulung;
Mistria vostră fermecată
Uneşte România toată,
Legând mortarul de iubire
Cu taina vechilor menhire.

În turnurile Bărăţiei
Se-nalţă trupul bărbăţiei
Cu Negru Vodă şi ai lui
Zidind în ape călmăţui.
Tombale – pietrele vorbesc
De geniul vostru latinesc,
Apollodorice vibraţii
Reverberând, în voi, Carpaţii.

Crez

Te simt cu mine în tot locul –
O, Doamne, îmi sfinţeşti norocul!
Pătrunzi în suflet ca un mit,
Cu Tine merg la infinit...,

O, câtă viaţă şi lumină
Pe calea crucii, bizantină!...

Crucea Regăsită

Cerul, Sfinte Constantine,
Se petrece şi prin tine
Şi prin mama-ţi fericită
Pentru Crucea Regăsită.

Crucile înveşnicirii
Sunt oglinda omenirii,
în Slavă dumnezeiască
şi taină duhovnicească.

Generalul Nevăzut

Generalul Nevăzut,
Atacând Marea Armată,
Fără arme, fără scut,
O făcu Stană de piatră.

Împăratul se topea
Într-o Moscovă tăcută,
Ordonând retragerea
Cu Armata Nevăzută.

Ilzi Sora

A V I A

De mică fusese educată pentru viaţa de huzur pe care urma s-o trăiască, nepăsându-i de cei din jur. Şi mama ei încercase aceasta, dar, din fundul de ţară de unde apăruse pe tocurile acelea foarte înalte, pe care nici măcar nu ştia să calce, nu-i prea reuşise. Lumea râdea de ea ca de o ţoapă, dar le-a arătat ea repede de ce este în stare, găsind un ţăran cu câteva clase primare. Acela îi promise că o va întreţine la liceul sanitar, unde intrase pe ouă, căci de facultatea de medicină nici nu putea fi vorba, mai ales că în timpul dictaturii ceauşiste nu te puteai apropia de această nobilă meserie, ca cea de doctor, cu un creier atât de mic ca al ei.

Se mărită în grabă, de teamă că n-o va mai lua nimeni. Avu parte de cea mai urâtă nuntă, la un cămin cultural greu mirositor, cu mâncare proastă şi înghesuială la ieşire, fiindcă nimeni nu voia să plătească darul pentru bâlciul acela de prost gust.

Dar, oricum, şi mirii se grăbeau spre patul promis cadou de socri, dacă ieşea darul aşa cum şi-l doriseră, încât, în goana lor, şi unii şi alţii se călcau pe picioare ca să ajungă cât mai repede la destinaţie.

Curând după nuntă apăru primul copil, un băiat care nu semăna cu niciunul dintre ei, şi repede şi al doilea, o fată. Familia ideală, cu pereche, bogaţi în copii, dar săraci în duhul şi în cele materiale.

Dorinţa de înavuţire puse stăpânire pe cuplul care nu se putea mulţumi cu binecuvântările cereşti, fără a beneficia şi de cele pământeşti. Plecară în Spania la un pont vândut de un prieten, cu copii cu tot, nu ca alţii care-i lăsau în ţară, să-i crească rudele sau şcoala.

După câţiva ani de pribegie, se întoarseră tot atât de săraci cum plecaseră, dar mai dibaci în cele lumeşti. Îşi făcură o căsuţă de vreo zece camere, cu bani europeni, aşa cum alţii care rămăseseră legaţi de glia strămoşească nu fuseseră capabili.

Apoi, mama Aviei reuşi ceea ce nimeni nu izbutise până atunci: deblocă, printr-o minune dumnezeiască, un post de asistentă medicală, în timp ce alte aşteptătoare de ani şi ani, la rând, care nu reuşiseră să intre în sistem, îşi făceau cruci cu amândouă mâinile.

Avia, împinsă de ambiţiile mamei, luă lecţii de pian, şi începu să se viseze pe scenele pe care mami avea să i le pregătească, aşa cum o pregătise şi pe ea, de mică, să nu se lase curtată decât de băieţii ce-i ofereau cele mai scumpe cadouri din magazinele de lux pe care părinţii ei nu şi le permiteau. De la paisprezece ani, băieţii începură să-i laude buzele senzuale, sânii şi picioarele perfecte, ce corespundeau standardelor vremii. Maşini bengoase, de fiţe, o vizitau acasă şi la şcoală, numai că fetele de vârsta ei, în loc să fie invidioase, începură s-o bârfească şi s-o considere femeie de moravuri uşoare, ce nu-şi vedea de şcoală, pregătindu-se, parcă, de măritiş.

Începu să se creadă cea mai frumoasă, cea mai deşteaptă, cea mai talentată. Mami îi hrănea ambiţiile cu experienţa proprie de copil sărac, înfiat de nişte rude sterpe, ce nu-şi putuse depăşi condiţia, dar avea să-şi realizeze visurile prin copila ei.

Avia îşi propuse să fie altfel decât mama ei. Va avea

un destin strălucit, lumea întreagă la picioare, călcând peste cadavre. Îşi va bate joc de toţi cei care o batjocoriseră altădată pe mama ei. Văzuse la TV cum, mamă şi fiică, se susţineau reciproc, într-un spectacol grotesc, dar fascinant, în opinia ei, împărţind acelaşi bărbat. Făcu din acele fiinţe perverse idolii ei. Ce haine sexy purtau şi ce frumos dansau!

Singurul regret al Aviei era că mami, în loc s-o ducă la dans, a dus-o la biserică. Şi acolo era o scenă de umplut... dar cât de mult îi plăcea să danseze! Ce-ar fi dacă s-ar introduce dansul la biserică? Atunci s-ar simţi şi ea mai bine acolo! N-ar mai fugi ca dracul de tămâie când vine vorba de a se închina! Că de închinare prin dans cine a mai auzit? Poate doar la popoarele idolatre ce se închină unor zeităţi cu nume ciudate pe care oamenii nu mai ştiu cum să le îmbuneze şi atunci inventează tot felul de practici imorale.

Oare de unde i-o fi venit mamei ideea de a o numi Avia? Că toată lumea o chestiona în privinţa numelui şi nici măcar mami nu avea răspuns la această întrebare. Nu ne întreabă nimeni ce nume am dori să purtăm, căci dacă ar fi întrebat-o pe ea, sigur n-ar mai fi chemat-o cu nume de găină. Se spune că unele mame îşi numesc copiii după iubitul pe care l-au pierdut. Oare pe-al mamei ei să-l fi chemat Aviar?

Ajunsă la adolescenţă, cu visurile spulberate, Avia îşi văzu destinul de medic de ţară compromis de fratele său, intrat pe uşa din dos la o facultate la care familia a trebuit să plătească o taxă dublă faţă de toţi ceilalţi viitori candidaţi la mediocritate.

Se gândi să se sinucidă, dar nu avu curaj să-şi pună gâtul ei frumos, de vedetă de „Las Fierbinţi”, pe şina de tren, aşa cum auzise că făcuse un apropiat al familiei. Mai bine va lăsa timpul să-i decidă soarta, că mamă-sa i-o decisese deja. Va fi un medic stupid, dar cu tupeul ridicat la rang de virtute. Ce să-i faci? Astea-s vremurile!

SUB CLAR DE LUNĂ

Ionel Dincă

*

Când de sub liziera de salcâmi apăruse ca un bolid negru trenul, Tică şi Lina, soţ şi soţie, deja erau pe peronul gării, în staţie; îl aşteptau. Mica altercaţie ivită între cei doi, acasă, înainte de plecare, fusese lipsită de efect, seacă: în ruptul capului, Tică nu se lăsase biruit, convins de Lina, să meargă împreună în concediu la mare; cu toate loviturile de geantă în cap, rămăsese neclintit. Că nu şi nu! Că nu lasă el casă, gospodarie, singure nouăsprezece zile, nesupravegheate!

Cu un oftat greu, descătuşat, trenul se opreşte în staţie. Coboară câţiva pasageri, urcă alţi câţiva…, printre ultimii, şi Lina; Tică, satisfăcut de reuşita de acasă, rămâne pe peron.

Un şuier întreit, segmentat, şi trenul, gâfâind, se desprinde lenevos de pe şine; o porneşte înceet, încet. Lina – la geam, cu ochii către Tică; privindu-l, aranjându-şi voioasă coafura. Tică, şi el, pe lângă tren, fugind cu ochii către Lina; grăbind din ce în ce, în ritmul trenului, să fie absolut în dreptul Linei.

- Să fii cuminte! – îi strigă grijuliu, cu ochii, şi el, fix în ochii ei.

Lina, cu mâna pâlnie la una din urechi:

- N-auud!

Trenul măreşte treptat-treptat viteza; Tică – şi el, îngrijorat:

- Să fii cumintee!!

Lina, înălţând din umeri:

- Nu înţeleeg!!

În goana lui, cu ochii ficşi pe Lina, Tică intră cu capul într-un stâlp.

- Să te călărească toată Eforia!!!

- Am înţeleees!!! – se îmbujorează Lina toată şi îi trimite repetat bezele.

* *

Rămas singur pe peron, Tică se reculege:

“Viu, mort, să merg cu tine, ‘ai?... – murmură, cu pumnii strânşi, privind în urma trenului ce intra după deal. Nu merg, s-o ştii! Nu merg! Casa trebui’ şi ea păzită, trebuie îngrijită, Lino! Şi că nu merg, nu-mi da cu geanta-n cap de să-mi clănţăne dinţii ca la lup, de-mi făcuşi şi cucui! Tu, du-te dac-aşa a zis medicul! (Apoi mai calm, satisfăcut, senin, mai mult rânjind, parcă răzbunător:) Du-te; are şi Tică planurile lui! E-he!... La 52 de ani, ce, crezi că sunt dogit? Te înşeli, Linuţo!... Sunt vulpoi!”

Se oglindi-ntr-un geam, îşi potrivi cravata, gulerul, câteva fire de păr rebele, pufni şi părăsi îndârjit gara.

“Vulpoi, auzi!, mai zise aruncând vorba-n urma trenului. Asta s-o ştii!”- şi porni hotărât la drum.

* * *

Patrusprezece zile de la plecarea Linei.

A cincisprezecea zi, într-un amurg fermecător de vară, cu aer cald, înmiresmat, şi stele tremurând sfioase, iată-l pe Tică în parc, singur, nerăbdător, aşteptând vălul nopţii. Se tot foieşte întruna şi îşi freacă agitat palmele. E nehotărât şi dezorientat. Îl îmbie o bancă mai dosnică, între

boscheţi, unde lumina unui bec, parcă bolnavă, abia de se strecoară. Se aşează şi:

"Vine!... – şopteşte îngrijorat. Peste cinci zile, Lina se întoarce de la mare, şi nicio escapadă!... Nicio aventură! Doar cinci zile mai sunt! Atât. (Apoi, ca fulgerat:) Cinci?! Păi… destule!... Cinci nopţi, cinci aventuri! Prima, hi-hi!, chiar în noaptea asta, târziu, sub clar de lună. (Şi… devenind posac:) Ce mă frământă însă e cum să mă lipesc, cu ce să încep, că Lina, cu exigenţa ei, m-a făcut să uit totul! Şi ce crai, ce mai vrăjitor iscusit eram pân' s-o cunosc pe Lina, pân' să mă leg la cap! «Cu ce să încep?», asta mă îngrijorează, şi mă face să renunţ! (Şi iar înviorându-se, şi din agitat şi abia şoptind, devenind fericit şi cu sonoritate:) Dar ce vorbesc…? Uite că-mi şi veni ideea:

EA – singură pe bancă. Cerul – stropit cu stele; multe şi răvăşite! Puzderie de stele! Luna – aşa… pe-o muchie de deal; că trebuie să apară şi asta; acuşi-acuşi apare. Şi-o adiere dulce prin frunzele castanilor…, dulce…, dulce şi nimeni primprejur.

EU, – pus complet la dungă, cum şi sunt –, tot trec în sus şi-n jos prin faţa ei şi îi arunc ocheade. Ea îmi surâde dulce, îşi netezeşte buclele bălaie, şi-aşază mult mai incitant decolteul, şi eu…eu mă opresc, m-apropii, o privesc blând, zâmbesc, şi «Singurică-singurică?». Sau nu… e prea învechit. «Ce noapte şi ce lună!». Nu-nu… nici asta; dacă luna nu iese până atunci, sau se vâră sub vreun nor, eu ce-i arăt? «Parcă v-am mai văzut…, vă ştiu de undeva!». Pe dracu'! Când şi unde? Om serios sunt eu? Altceva, mai romantic, mai tulburător: «Duduie…, sunt nebun…! Oleu! O sperii, fuge! Anunţă şi poliţia!»"...

Dintre boscheţi, un foşnet violent! "Dracu, se înfioară Tică, doar n-o fi ascultat careva! Acum la ora asta?! E destul de târziu, cine mai poate fi? Poate vreo pasăre sau… poate liliac. Păi sigur… liliac! (Şi din nou cu curaj, mai aprins): «Duduie, sunt burlac! Am casă, bani, maşină…, agoniseala toată, ţie ţi-o dăruiesc! Vino, dă-mi mâna ta şi inima şi… (se bâlbâie) şi…»"...

- …şi sufletul, frumosule! – ţâşni dintre boscheţi o roşcată cu chip încântător, ochi mari, senini, adânci ca cerul, trup zvelt, mlădiu, păr ondulat , lung până-n brâu, revărsat peste umerii goi, albi. M-am ales cu o ţeapă, ciripeşte ea cu tristeţe. Îmi dăduse unu-ntâlnire şi-a uitat să mai vină. Un mitocan! Tânăr lipsit de maniere! Promiţi şi să nu vii la întâlnire!... Am tot stat…, am tot aşteptat… Hotărâsem să plec, dar ai apărut tu – un înger! Te-ai aşezat şi… te priveam… şi te ascultam… şi te admiram… fierbea sângele-n mine! Şi atât de frumos vorbeai… simţeam că tot ce spui mie mi le spuneai! Mai ales când te-am mai văzut şi cât de atrăgător eşti, şi cât de spilcuit şi de simpatic… Când ţi-am mai auzit şi chemarea, şi acea dulce bâlbâire…, n-am mai răbdat şi am zburat direct lângă tine! – îşi lipeşte ea dulce capul de umărul lui şi, provocator, îşi lasă părul să i se prăvale pe obrazul lui, pe piept, spre brâu în jos.

Năucit dar şi înfrigurat, Tică devine puţin nehotarât:

"Drace!..., palpită. M-agaţă ea pe mine! Nu e lucru curat! Să scap urgent de ea, deşi…parcă mi s-a lipit de suflet, parcă simt ici, în capul pieptului, aşa… un gol!".

- Duduie…sunt nebun!

Roşcata pricepând unde bate, că… să se fofileze, intensifică jocul; îl priveşte languros, îl mângâie şi:

- …Se vindecă, iubiţel!... – ciripeşte apăsându-i blând vârful nasului. Se vindecă. Sunt leacuri. Dar ce simptome ai?

"Asta a ascultat tot, n-o sperii; trebuie să-i spun verde-n faţă; repet promisiunile şi apoi văd eu; mă descurc; sunt vulpoi bătrân.

- Duduie, te iubesc! Am casă, bani, maşină, agoniseala toată ţie ţi-o dăruiesc!

- Sigur, iubitule! Păi altcuiva, cui, dragule? Te cred; ochii tăi îmi spun totul!

"Ce m-am lipit! – inspiră adânc Tică. E-nnebunită!".

- Şi… sunteţi şi burlac…? – deveni ea brusc politicoasă.

- Da-da… Păi altfel…, – îşi smulse el grăbit verigheta -, altfel nu mă-ncurcam…!

- Iubitule!... – oftă roşcata sufocându-l cu un sărut prelung şi cuibărindu-i-se strans la piept, mai aproape de suflet. Să mergem; e târziu şi atât de frumos…, şi-o lună atât de luminoasă, clară…!

Parcă visând, parcă cuprins de vrajă, Tică se lăsă prins de braţ. Pornira. Înaintau, pluteau, se mistuiră în întuneric.

În urmă, noaptea cochetând trase vălul greu de mistere.

* * * *

Târziu…, trecut de miezul nopţii, Tică îmbrăţişa strâns perna. "Duduie…, te iubesc!" – şoptea cu patimă, spintecând apoi liniştea cu plescăitul câte unui sărut sec, ţuguiat, pe încheieturile pernei. Deodată deschise năucit ochii. Prin geamul întredeschis se zărea cerul nopţii; vântul unduia lin perdeaua, norii se vânzoleau, luna, vâslind parcă, se strecura mlădie printre ei. Pe masă, gonea grăbit ceasornicul; un greier rătăcit îşi acorda cu înverşunare lira răguşită. O bufniţă ţipă lugubru dintr-o turlă. De-afară, de sub geam, un camion porneşte cu demaraj grăbit.

Speriat, Tică sare din aşternut. Priveşte… pustiu şi-n casă, şi prin rafturi; roşcata – nicăieri!

- Poliţia!! – strigă în receptor. Alo, m-a jefuit!!!

Dădu cu poticniri în glas adresa şi aşteptă.

"Şi Lina e la mare!... – se tângui. Ce-i spun când o veni?...".

Din noapte se auziră sirenele poliţiei: vagi, clare, mai aproape, apoi ca un taifun nimicitor – sub scară. Grabnic – uşi deschise; ordine în surdină, tropot de paşi grăbiţi, cazoni şi, deodată… linişte! Totul într-o încordată aşteptare! Se iveşte un suspect! Poliţistii, urmăritorii, forfotesc, asudă aşteptând în umbră!

Pe scări – cu două geamantane voluminoase, grele, o doamnă oprită să-şi mai tragă puţin sufletul.

- Stai! – strigă agitat primul poliţist, întinzând cu un clănţănit ameninţător arma.

- Mâinile sus! – ordonă următorul, şi el gata de luptă.

Ceilalţi încercuiesc suspectul.

Mirată, femeia ridică braţele pasivă.

În uşă – Tică; păgubaşul:

- Domnilor poliţişti!... – strigă cu voce sugrumată. E soţia!... Lăsaţi-o, ea venea!

- Mai venea ea, pe dracu', de nu o prindeam noi!... O vezi cu ce plecase? Cu două geamantane! Fă ochii mari, băi omule, că te lasă sărac! Şi nu o mai certa!

* * * * *

Plecară poliţiştii, iar Tică, alergând, şopti printre suspine ultimului:

- Prindeţi-o şi p-ailaltă, că mă omoară asta!!

atelier

Spaţiu consacrat proiectelor editoriale
în care sunt angrenaţi colegii nostri.

Un nou fragment din volumul în curs de apariţie:
"Trioletul marelui verb",
de puternică inspiraţie autobiografică

Vasile Dorin Ghilencea

* * *

Singur în salonul cu două paturi, o masă şi un scaun, cu o fereastră pe care intra lumina zilelor, de dimineaţa până se lăsa înserarea, Iuliu privea adesea parcul cu castani, pomi şi bănci pe care se aşezau unii dintre bolnavi. A remarcat o singură dată prezenţa unei tinere suple, cu părul roşu strâns într-un coc superb, venusian, cu ochii căprui, faţa frumoasă, atrăgătoare, cu un plus de farmec din cauza stropului de pistrui. Lui Iuliu i se părea că descinde din filonul mitic al Afroditei. Deşi tânără, aflată la „vârsta întrebărilor", avea în atitudine o anume demnitate, o cuminţenie discret zâmbitoare, dar privirile agere impuneau respect. *„Oare nu despre ea mi-a vorbit în trecere zvelta asistentă Vetuţa?* se întrebă Iuliu. *Pentru a-i putea câştiga simpatia, deocamdată, acestei puritane fecioare, până la urmă tot „mâna Destinului" trebuie să lucreze. Dar şi eu trebuie să contribui la cununa succesului, cu echitabilă sinceritate*"

Îmbobocirea unei armonii între două fiinţe umane ce au drept scop accepţiunea plăcutului ivit pe prispa tandrei primăveri a vârstei, este o năzuinţă firească a conştientului. Este un proces biologic al Sfintei Naturi ce trebuie respectată, chiar dacă nu e explicită sau înţeleasă la fel de oameni, nefiind o anume unitate de măsură despre „trăirea fericirii în cuplu". Ori, pentru aşa ceva nu poate fi dată o Lege, deoarece între două persoane de sex opus, mai ales aflate la vârsta tinereţii, plăcutul reciproc joacă un rol important. E adevărat, se ia în seamă, la început, principiul estetic, dar se caută maturizarea în chintesenţa perceperii iubirii la superlativ, deja pe soclul fiecărei personalităţi. Deci, merită recunoscută existenţa Puterii Convingerii, ce sălăşluieşte în orice cuget conştient de Divinitate, ca fiind tocmai legătura fără fir între două sau mai multe persoane de interes major şi „hotărârea" nevăzută, dar suverană, a anticipaţiei.

Oricum ar fi judecat fenomenul existenţial al Iubirii, trebuie raportat la viaţa lui Iisus Hristos pe pământ, punct universal cu care începe numărătoarea anilor, în Religie, Istorie, Arheologie. *„În acest pierdut haos*, îşi zise Iuliu, filosofând în camera sa de spital, *cât ar fi de importantă întrevederea asta a mea cu domnişoara pistruiată? Dacă va exista vreo întrevedere. Numai dacă eu, cumva şi ea, ne mai dăm jos de pe masa de operaţii, mâine, la spitalul de „sus", sub supravegherea ocrotitoarei domnişoare doctor Viorica Ştefănescu*".

Începu a-i încolţi umbra unei temeri, privitoare la şansele în faţa unui examen al vieţii. Deodată, teama fu îndepărtată de o sugestie venită din senin, ceva ce auzise de la un călugăr cu harul povestirii. Ceea ce aflase nu era lipsit de înţelepciune, morală şi avea o dulce ironie. Întrebat fiind de cineva, din afara zidurilor mănăstirii, cum trăiesc acele frumoase măicuţe acolo, şi mai adăugând că nu crede că toate sunt de treabă, călugărul i-a răspuns prin pilda Apostolului Pavel, zicându-i: „Dacă ai cunoaşte pe Hristos, ai fi ştiut cum se poate trăi! Apostolul Pavel a zis: Să fie acum cei ce au averi ca şi cum nu le-ar avea, iar cei ce au femei, ca şi cum nu le-ar avea, iar cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi de dânsa, căci chipul lumii acesteia trece. Apoi a venit mărturisirea că Adam a trăit 930 de ani. Iar la moartea lui a venit Arhanghelul Uriel, care l-a întrebat: „Adame, cum ţi s-a părut viaţa?". „Aşa, Doamne, cum aş intra pe o uşă şi aş ieşi pe cealaltă!".

În timp ce-şi amintea acestea, Iuliu gândi: *„Adică 930 de ani, o scurtă vizită? Eu m-aş mulţumi cu mult mai puţini ani, lângă tânăra pistruiată, iar dacă viaţa nu e decât o scurtă vizită, măcar să fim fericiţi*". Mai departe, călugărul a fost întrebat ce a mai spus Apostolul Pavel. Acesta a răspuns: „Bine este tânărului să se însoare, dar mai bine să rămână aşa! Bine este fecioarei să se mărite, dar mai bine să rămână aşa...".

- Gataaa! Se adresă din prag, cu vocea-i plăcută şi zâmbetul dulce, asistenta Vetuţa, întrerupându-i gândurile. Domnişoara este deja în maşină!

Surprinzător pentru el, lui Iuliu îi zbură o clipă în memorie imaginea ocrotitoare a lui Ion Barbu, directorul şcolii, care-i promisese că va fi prezent imediat după operaţie, ca reazem moral. Constată cu seninătate că

domnişoara cu pistrui şi cu ochii mari, îmbrăcată într-un halat de mătase clasic, avea în întreaga ţinută o seninătate şi un soi de optimism demn de invidiat. Îi amintea de Veronica, petală a Luceafărului Eminescu. De unde la ea, fără experienţa vieţii şi netrecută prin studii superioare, această conştientizare a propriei semeţii, discret oferită, al cărei sentiment are la origine efectul esteticului? De bună seamă, sursa aceea venea dintr-o educaţie mondenă, îşi închipuia Iuliu care, instantaneu, întâlni privirea ei calmă, uşor zâmbitoare, cuceritoare.

Prima fu dusă ea în Sala de operaţii a spitalului, aflat deasupra oraşului, într-un dâmb, către recunoscutul Târg-din-Vale al Piteştiului. Iuliu auzise că aici erau, pe vremuri, mulţi tâlhari, lăsând ţăranii fără boi sau cai la căruţe. Împotrivirea însemna moartea, în sinistrul Zăvoi, la doi paşi de Târg. Şi, totuşi, viaţa mergea înainte şi, chiar dacă tâlharii împărţeau prada cu jandarmii, în drumurile lor, ei respectau mitul originalităţii, simplu şi direct: asta-i partea mea, asta e a ta!

Către cumpăna nopţii, a fost dus şi el pe masa de operaţii. Nu a ştiut când s-a petrecut intervenţia clasică a mâinilor dibace în chirurgia toracică, acelea care redau omului „sănătatea foalelor”, asigurându-i viaţa până la punctul terminus. Când şi-a deschis ochii, oarecum înceţoşaţi, datorită efectului anestezicului, era dimineaţa târziu. A recunoscut chipul mare şi haios al domnişoarei doctor Viorica Ştefănescu, care-i zâmbea anecdotic:

- Pulicăăă, să ştii că e bine! Are să se bucure directorul Şcolii voastre de Zootehnie, Ion Barbu, de şansa ta. După câtva timp, petrecut aici, că aşa trebuie, veţi coborî amândoi înapoi în secţia mea, preciză ea cu glas blând, incluzând-o în ecuaţia programului şi pe „domnişoara cu pistrui”.

Nu trecuseră decât câteva zile până când putu să ia masa în sala spitalului şi acolo aflase că bolnavii mai înzdrăveniţi îi spuneau zveltei domnişoare *Evreica* ceea ce i se potrivea de altfel. Îndată îi apăruse în cuget un soi de dor de a o revedea, ca pe un ghiocel timpuriu şi gingaş pe prispa primăverii. Zăbovind la masa ce îi fusese repartizată, alături de Nicu Rizescu şi Radu Manu, mai mari cu patru şi cinci ani decât el, şi mai prezentabili. Erau căsătoriţi şi diferiţi conceptual-umoristic: Rizescu era o fire aşezată, zâmbitor, cu un stil de vorbire frumos, chiar când era vorba de glume, evita trivialitatea, pe câtă vreme Radu, un spartan al voluptăţilor dragostei cu propria soţie, nu ocolea chestiunile intimităţii, de la libido până la pretenţiile lui deşucheate, ori ale partenerei de viaţă, totul cu intenţia de a provoca râsul, întrecând uneori măsura cu exprimări porcoase.

Ea apăru, în halatu-i lung de mătase de culoare grena, cu silueta şi chipul ei de Minervă, servindu-şi prânzul, bine pregătit, suficient, plin de calorii, pentru refacerea vitalităţii. Atunci află Iuliu, de la Radu Manu, cum i se spunea domnişoarei cu pistrui. Acesta îi spuse şoptit: „*A sosit, în sfârşit, şi Evreica. Ţie ţi se potriveşte, Iuliu! N-o slăbi din hăţurile prieteniei. Merită!*”.

În ziua următoare, doctoriţa era încă în faţa patului său, gata pentru vizita prin saloane, urmând a scrie apoi raportul din acea zi. Atunci apăru Ion Barbu, ca un întârziat la întâlnire, roşu la faţă ca orice om sănătos răsărit la poalele Carpaţilor Sudici, şi doctoriţa îi spuse, candid:

- Fii liniştit, Ioane, feciorului îi merge bine. Intervenţia colegilor mei s-a dovedit de bun augur. Dar refacerea lui cere timp, şi ceva pretenţii intervin, desigur, în modul lui de viaţă. Important este faptul că hopul iniţial a fost trecut.

- Mă bucură ce aud, sunt chiar pe drumul convingerii, zâmbi cu sinceritate fostul ofiţer.

- Drumul convingerii tale, Ioane, sunt îndatoririle profesiei noastre, asclepiene, spuse, în glumă, doctoriţa.

- Numai că dumneavoastră, cu generozitate, mi-aţi dat ştirea care mi-a înseninat şi luminat cugetul.

- Păi, fie păcatul celei care v-a servit, cu plăcere, această ştire, Ioane dragă! Ha, ha!

Din această conversaţie amicală, Iuliu deduse că la baza amiciţiei celor doi este o mijlocire, prin rudenie sau ceva asemănător, ţinând sau de etica mitului, sau de viaţa cetăţii, mai ales viaţa de la ţară, cu rădăcini mult mai adânci în rostul entităţii. De altfel, pe directorul Ion Barbu îl bucura spiritul de echipă omogenă şi omniprezentă pe baricadele ştiinţei medicale, în raport cu celelalte discipline, căci medicina se dovedise o aptitudine nobilă, lucrând direct cu viaţa omului.

***

- Pe tine te priveşte, Iuliu! Te-a focalizat urmaşa Stelei Galbene a lui David, emise, în felul său glumeţ, Radu.

Era de formaţie inginer textilist, cu ceva bagaj de cultură, când voia să fie serios şi să discute probleme social-profesionale. Pe câtă vreme Nicu Rizescu, bărbat suplu, roşcovan, cu ochi căprui, cu un zâmbet liniar şi o dăruire de cuvânt sau lucru memorabile, avea darul să niveleze, cu zâmbetul lui blând, scăpările de exprimare, neplăcute auzului, din carul bârfelor lui Radu. Nicu era, totodată, un model demn de apreciat, aflat în acelaşi decor atrăgător, sufleteşte, şi care dăruia cu amabilitate orice lucru i se cerea. La el nu se terminau niciodată lecturile selecte, şi nu numai din motivul că era funcţionar la Biblioteca Regională de pe Calea Victoriei nr. 21, din Piteşti, la Legătoria de cărţi şi Întreţinerea patrimoniului beletristic şi de incunabule, şi aceste lecturi erau sursa sensibilităţii, a culturii şi a ţinutei sale morale.

- Să ştii că are dreptate Radu, veni şoptită confirmarea lui Nicu.

- Şo pe... eaaa! mustăci Radu, în stilul său ironic, crezând că are pentru partea feminină o predilectă îndatorire în „împlinirea dragostei”.

Radu avea o soţie tânără şi foarte frumoasă, dar de-ar fi ştiut ea despre deşucheatele „canoane ale intimităţii în pat” narate de tânărul şi vigurosul ei soţ, nu s-ar mai fi simţit atât de confortabil în zilele de vizită la spital.

- Depinde cum procedezi, zise stăruitor Nicu Rizescu. Dacă vrei să ai o prietenie frumoasă, poate chiar trainică...

- Nu, tu trebuie să ai atitudinea „leului în aşteptare”, pentru momentul propice al realizării dorinţei. Asta e esenţial la un bărbat, veni ca o asmuţire ideea spartanului Radu.

Nicu râse uşor şi prelung, tatonându-i impulsivitatea comică. Iuliu nu a ţinut cont de niciunul dintre sfaturi. În afară de propria hotărâre şi trăire pentru această fiinţă necunoscută, ce-i va deveni în scurt timp tot mai dragă, considera că el trebuie să fie singurul ambasador care va „negocia” acceptarea sau refuzul, luat şi el în calcul. Avea să se folosească de serenade epice şi lirice, pe care i le va servi discret. Iuliu se gândi în sinea lui: „*Dacă chiar este evreică? Ştie germană, iar eu mă voi descurca greu, pentru că am studiat rusa. Dacă se află aici, poate fi chiar româncă. Încercarea este una dintre condiţiile pentru a primi, ca răspuns direct, da sau nu. Dar dacă intenţia este exprimată elogios, cu creneluri lirice şi complimente pentru valoarea, frumuseţea şi acurateţea unei domnişoare, fie chiar neprihănită, şi o să-i pun drept glazură „pastelul chemării în cetatea marelui verb al iubirii”, înclin să cred că răspunsul trebuie să fie frumos, ori pe aproape. Oricum, sentimentul tandreţii, în cugetul feminin, seamănă cu un izvor continuu curgând*”.

Aşa că Iuliu se hotărî să o întrebe direct, scurt, scriindu-i: *„Ştiu, domnişoară, că nu e locul potrivit aici pentru a face complimente „despre armonie, pentru armonie”. Recunosc, nici starea de sănătate a amândurora nu pare a îngădui asemenea buchet al entuziasmului sufletesc, deşi îndreptăţiţi am fi amândoi la elanul „vieţii în doi”, vârsta strigându-ne să intrăm în „cercul inelului”, scris în cărţile de religie. Fiindcă mă încântă stăruitor frumuseţea fiinţei căreia mă adresez, ce pot să fac? Propunerea e firească: să stăm de vorbă, să căutăm împreună firul înţelepciunii sau lumina iubirii. Regăsindu-ne în această existenţă a predestinării destinelor laolaltă, îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru asta. Acesta ar fi motivul încercării de faţă, cerându-vă şi un răspuns sau ich muss noch einen Brief zu schreiben?*

Împături coala, o puse într-un plic mic, aşteptând ca, la cină, să i-l înmâneze personal. Ceea ce şi făcu, într-un mod discret, mulţumindu-i şoptit pentru că l-a primit. A doua zi, o dimineaţă senină de iulie, spre sfârşitul servirii micului dejun, apăru silueta cunoscută şi, cu acelaşi zâmbet suav, îi spuse lui Iuliu, care aştepta: „*Bună dimineaţa!*”. Şi îi înmână un plic şi mai mic, spunându-i că acesta e răspunsul ei, apoi se îndreptă maiestuos spre masa ei. Iuliu era bucuros că nu a fost refuzat şi foarte curios de răspuns. Aşa că se grăbi să găsească un loc discret, departe chiar şi de prezenţa blândului Nicu Rizescu şi ferindu-se de firea hazoasă a lui Radu Manu. Ajunse la capătul unui coridor pentru asistente şi desfăcu plicul. Scrisul, cu caligrafie stângace, dar cu cerneală roşie, îi dădu impresia că e un refuz. Dar ideea mesajului scris cu cerneală roşie depăşea orice pretenţie ori aşteptare. Puţin emoţionat, mai ales de zâmbetul ei încântător, ce-i rămăsese în minte, Iuliu citi: „*Accept dialogul. Azi după-amiază, pe banca verde de sub părul din grădină*”. Interesant, nicio adresare, niciun detaliu, nicio semnătură. Dar conta enorm *acceptul*.

Adrian Mitroi

UCIGAŞUL DE ÎNGERI

Extras din volumul în pregătire
“Picături de rouă”

Era singur, unic, imperturbabil, fără scrupule, fără vârstă, fără semne particulare, fără morală, neştiut, nebănuit.

Nu voia să ştie când a început şi nici dacă, şi când va sfârşi. Nu ştia să facă altceva. Nu ştia de ce şi nici pentru ce, sau pentru cine o face. Nu ştia dacă va primi vreo răsplată, sau dacă va avea vreun avantaj făcând aşa ceva. Nu voia să ştie de la cine a învăţat şi nici de ce l-a învăţat. Tot ceea ce ştia era că a fost temeinic instruit în această îndeletnicire şi chiar se dovedeşte a fi “omul potrivit la locul potrivit”, ba chiar la şi în timpul potrivit.

Nu simte suferinţă, nici remuşcare, nu are conştiinţă care să se încarce cu faptele pe care nu le poate evalua, fiindcă nu ştie încă ce e binele şi ce este răul. Ştie doar că trebuie să ucidă; să ucidă îngeri.

Ar fi trebuit să-i contabilizeze pe categorii, perioade, grade, nume, valoare; chiar a încercat şi aceasta într-o vreme, dar a renunţat înţelegând, după mai multe execuţii, că, în lumea lui, nu are rost calitatea, ci cantitaea. Faptele contează mai mult decât orice, dar calitatea lor fiind totdeauna aceeaşi, greul se lasă pe cantitate.

Ştie foarte bine ce, când şi cum să facă, dar nu-l interesează de unde primeşte informaţiile, de la cine sau de la ce. A făcut aşa ceva fiindcă aşa a dorit programatorul să facă, dar şi el a aprobat, chiar dacă a fost într-o mai mică măsură, nefiind întrebat niciodată. Nu s-a simţit niciodată constrâns sau obligat.

Ucide reflexiv; nu simte nici măcar plăcere. Are impresia (şi s-ar putea ca aşa să fie) că restabileşte un echilibru, reface un raport ce trebuie să existe în univers. Acţionează ca o unealtă a unor forţe ce vor să menţină acest echilibru prin perpetuarea eternului război între cele două părţi polarizate ale viului (binele şi răul); tabere cu ideologii diferite şi diferende eterne.

Nu-l interesează nici măcar pentru care dintre cele două tabere luptă el. Putea foarte bine să facă parte din cealaltă tabără, în acest caz numindu-se ucigaş de demoni. Dar aceasta nu este treaba lui, nu el a ales, nu el a hotărât. Într-un fel, acest fapt îi conferă uşurinţa cu care acţionează, ca şi scutul creat împotriva energiilor eliberate de victime.Conştiinţa de sine a căpătat-o după ce a fost învăţat ce şi cum să ucidă. Nici măcar nu-i urăşte; nu o face din răzbunare sau invidie. O face calm, metodic, chirurgical, fără să-şi savureze victoria, fără să se întristeze sau să se bucure. Se defineşte pe sine ca fiind în exerciţiul

funcţiunii, ca fiind un executant al misiunii ce i s-a întipărit în fiecare celulă a organismului şi pe care o urmează picătură cu picătură. Nu se opreşte decât dacă este foarte obosit, sau şi-a terminat treaba pe “ziua” respectivă. Pentru el, pentru confortul lui primează planul profesional în detrimentul celui personal (adevărul e că până de curând acesta nu avea niciun înţeles).

Până acum nu şi-a pus nicio întrebare logică despre ceea ce face, deoarece el exista doar prin ceea ce făcea; ceea ce facea îl reprezinta şi o facea pentru că el există. Nu are angoase, nu are idei fixe.Nu este obsedat de vreun gând ce poate reprezenta ecoul faptelor sale. Doarme liniştit, fără să-şi invadeze visele cu remuşcări, neputinţe sau frustrări deşarte. Dimineaţa se trezeşte odihnit, dispus să înceapă o nouă zi din activitatea lui destul de solicitantă.

Nu are duşmani, nu are prieteni, nu socializează prea des şi mai ales, nu se laudă cu faptele lui. Nu are vicii vizibile. Nu fumează, nu consumă alcool, nu bea cafea. Este cult, manierat, cizelat, politicos.

Nu povesteşte nimănui despre tumultul vieţii sale, nu simte nevoia să împartă cu nimeni experienţele sale. Dar s-a petrecut un fapt inedit; de când a devenit conştient de existenţa sa, nu mai poate uita nimic...absolut nimic. Ar putea povesti cu lux de amănunte fapte petrecute cu mult timp în urmă, sau care se vor petrece peste un timp. Da! Vede în viitor, însă până la un moment dat.

Acum ştie tot, acum cunoaşte tot, acum îl interesează tot. A fost înzestrat cu acest dar chiar în clipa în care a înţeles cine este, ce este. Aceasta îi conferă o mare putere de stăpânire de sine şi îi asigură o linişte sufletească (totuşi, are suflet) datorită siguranţei ce i-o induce cunoşterea de sine. Îl face să acţioneze cu ritm, cu tact, calculat, aplicat, cu un consum minim de energie pentru un maxim de eficienţă, evitând şocurile fizice şi psihice.

Este adevărat că până acum nu şi-a pus întrebări. Viitorul era departe de el. Dar acum au început să apară, deoarece sectorul acela temporal pe care nu îl poate percepe se apropie din ce în ce mai mult. Deja îl simte cum îşi anunţă existenţa, dominaţia, începe să-i închidă zările eului. Se integrează în viitorul lui ca o pată neagră ce ar dori să-i umple infinitul. Simte din ce în ce mai vie dorinţa de a cunoaşte continuarea eului său, ca rezultat al acţiunilor sale. Aceasta din cauza a ceea ce a văzut în privirile ultimilor îngeri ucişi.Erau pline de tristeţe şi compasiune pentru el. Faptul acesta l-a intrigat oarecum. De ce? De ce îi răspundeau cu compasiunela execuţiile lui îndreptate chiar împotriva lor?

Era pentru prima dată când s-a descoperit punându-şi întrebări despre cine este şi ceea ce face. Cel mai dezorientat a fost când s-a oprit şi, mirat, s-a surprins întrebându-se:

“Dar, oare, ce va fi după aceea?”

invitaţi speciali

Constantin Teodor Craifaleanu

Medic stomatolog, autor al recent apărutului volum
„Versuri amestecate”

Prin Braşovul de altădată

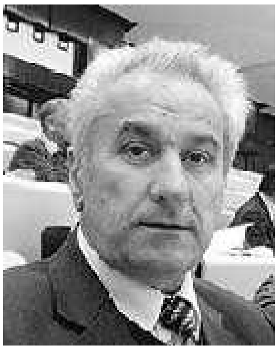
Prin Braşov mă poartă paşii, pornind din Bartolomeu.
Primul monument istoric ce apare în drumul meu,
E biserica străveche, martora a şapte veacuri
De izbânzi, dar, şi de-nfrângeri, de dureri, dar, şi de leacuri.
O pornesc pe Stada Lungă, înspre Tâmpa cu privirea,
Falnic străjer al cetăţii, simbolizând nemurirea.
Merg pe fosta stradă-a Porţii ce duce la Sfat în piaţă,
Vechi loc al negustorimii, plin de culoare şi viaţă.
Fac un scurt popas în drumu-mi pe la Mureşeni pe-acasă,
O senzaţie plăcută, de respect, vizita-mi lasă.
Trec pe lângă Sfat şi intru în Biserica cea Neagră.
Şi ea a trăit prin secoli o istorie întreagă.
Iar statuia lui Honterus, lângă vechiul locaş sfânt,
Îndeamnă posteritatea spre al şcolii aşezământ,
Umblu-apoi pe străzi înguste, cu case tricentenare,
Admir porţile boltite cu uşi grele la intrare,
O apuc pe strada Sforii, deliciul turiştilor,
Merg apoi şi pe la Bastionul Ţesătorilor,
Iar la marginea cetăţii, stau şi-acuma în picioare
Porţile Ecaterinei şi a Scheiului, prin care
Intru-n Scheiul românimii încărcat de-a vremii patini,
Unde Junii sunt şi astăzi păstrători de *legi şi datini*.
Trec de Liceul Şaguna, cu-a sa viaţă centenară
Şi-atâţia elevi iluştri, ce sunt pilde pentru ţară,
Iar la Sfântul Nicolae, stă şi astăzi mărturie
Prima şcoală românească din întreaga Românie.
Iar tiparniţa bătrână, părând timpul că-l sfidează,
L-a slujit şi pe Coresi şi încă mai funcţionează...
Privind în retrospectivă, ce istorie bogată
Îmi relevă o plimbare prin Braşovul de-altădată!
Dar trecutul nu e totul. Şi prezentul este mare.
Şi-i prevăd o intensă strălucire viitoare!!!

Noapte bună

Când Luna-ncet răsare
Şi razele-şi aruncă,
Se duc toţi la culcare,
Căci mâine-i zi de muncă.

Se vor trezi devreme,
Cu păsările-odată
Şi-n gând o să blesteme
Că au făcut-o lată...

Işi iau la revedere,
Aruncă-un ochi spre Lună,
Se-ndreaptă în tăcere
Spre paturi... noapte bună!...

Nicolae Branişte

Piteştean get-beget, doctor inginer, specialitatea pomicultură, Nicolae Branişte are înclinaţii literare remarcabile, publicând, cu precădere în ultimii ani, numeroase cărţi, printre care: „Viaţa ca o amintire, carte autobiografică" (2012), „Scrieri diverse sau un altfel de jurnal" (2014), „Versuri din insomnii", „De toate pentru toţi amestecate", „Trăiri, gânduri" (ultimele, în 2015).

Armonii carpatine

Ţară în armură de Carpaţi,
Oameni cu obiceiuri şi doliu,
Ţinut cu ape şi munţi bogaţi,
Străbuni romani în Capitoliu.

Izvoare şi păduri pe creste,
Miracole în mânăstiri creştine,
Şi capre negre din poveste,
Domn pogorât cu aripi divine.

Pajişti cu mioare la stână,
Tradiţii strămoşeşti la munte,
Bulz cu mămăligă şi smântână,
Transhumanţă vara la ciurde.

Armonie de flori şi culoare,
Spic auriu în câmpii cu dropii,
Pe coline pomi şi fervoare,
Vin aromat în hrubele popii.

Mare întinsă satură privirea,
Din Dunăre-şi trage patrimoniu,
Poartă la Deltă înalţă iubirea,
Cer clopote bate în purgatoriu.

Senin albastru la Voroneţ,
Istorie la Roma pe Columnă,
Pe rază lumină de letopiseţ,
Cavaleri traci rămaşi în urmă.

Armonie carpatină de există,
Suflete caută izvor de apă vie,
Natura oferă chiar de-i tristă,
Discret iubire revarsă simfonie.

Plictiseală

Din plictis s-a ivit lumea,
Şi Eva a muşcat din măr,
Adam a încălcat cutuma,
Şi praful s-a ales de cer.

Plictis din vrere ori greşeală,
În Eden aromat cu parfum,
Viermi ieşiţi din poleială,
Terra şi-a văzut de drum.

Gânduri aleargă în plictis,
Întreabă Domn despre calvar,
Mai bine era în Paradis,
Ruga la cruci n-are habar.

De-atunci plictisul nu doarme,
Chiar aţipit el se trezeşte,
Speriat de boală ori de foame,
Undiţă vrea să prindă peşte.

Din plictis se strâng averi,
Statul oferă noi metode,
Corupţi fac doar socoteli,
Puterea, cu rol de custode.

Geniul lucră din plictiseală,
Lumea învârte tot, nainte,
Orgolii măsurate în sminteală,
Roboţi învaţă lucruri sfinte.

Din plictis unii se distrează,
Vacanţe peste mări şi ţări,
Minuni ignoră din greşeală,
Bani în ametiste ori brăţări.

Fenomene tulbură monotonia,
Revolte ori extratereştrii,
Visul deşteaptă insomnia,
Din plictis se nasc monştrii.

Răsfăţul zeilor

Poeţii sunt răsfăţaţi de zei,
Gând liber au să zboare,
Foşnet să prindă pe alei,
Idile să simtă din boare.

Olimpul îi ţine aproape,
Şi soarta cu meşteşugul ei,
Caliope din spaţiu s-arate,
Om pendinte de sfinţi şi zei.

Lăstari cu muguri pe munte,
Departe în zare şeaua lui Zeus,
Zăpezi conjură stări profunde,
Oracolul gândeşte şi Cronos.

În templu se-nchină ode sfinte,
Supuşi încărunţesc de ştiinţă,
Miracol pe creste şi-n minte,
În slove pun istorii şi cuviinţă.

Răsfăţul zeilor în catrene plăcute,
Versuri în metafore cu dedicare,
Sunet şi rimă pe corzi desfăcute,
Zeii merită oricând desfătare.

O tânără bate la porţile poeziei

Elena Daniela Constantinescu

este absolventă a Facultăţii de Drept din Craiova şi lucrează ca notar public la Bascov-Piteşti. Dar în sufletul

său se revarsă o cascadă de sentimente şi trăiri intense. Din preaplinul inimii a simţit imboldul de a-şi aşterne gândurile şi emoţiile pe albul imaculat al hârtiei.

Personal intuiesc în adâncul fiinţei sale un univers sufletesc de o factură cu totul deosebită în care se petrece o adevărată frenezie, o dorinţă ardentă de a ajunge în Paradisul Iubirii. Ea declară deschis, fără echivoc: "Visez la o lume în care există candoare,/ Visez la o viaţă fără paloare, /Visez şi visez, doar la iubire visez. […] Visez că mă joc cu bulgări de nori/ Şi cuprind cu mâna căuş praful de pe stele.

Titlurile poeziilor sale parcurg o gamă diversă: "***Toamna***", "***Poveste la orizont***", "***Pana de porumbel***", "***Divinul din noi***", "***O parte din Cer***" etc.

Aproape în fiecare poezie îi simţi vibraţia, trăirea intensă. Poeta este conştientă că trăieşte o stare aparte.

În finalul volumului său, Elena Daniela Constantinescu dedică două pagini prozei (de fapt nişte mici poeme în proză): "Trăim între **azi** şi **mâine**. Ar trebui să trăim în **acum**, să preţuim clipele care se scurg ca firişoarele de nisip dintr-o clepsidră a cărei curgere nu o poţi opri nicicum".

Trecând peste emoţiile şi îndoielile fireşti ale debutului, adâncindu-şi setea de lectură şi cunoaştere, Elena Daniela Constantinescu va putea bucura în continuare ochii şi sufletul cititorilor săi cu noi creaţii, iar toate acestea într-o lume contemporană în care spectrul stresului ne pândeşte adesea în fiecare colţişor al existenţei. Dar ideea predominantă a poeziilor sale este că viaţa-i frumoasă şi merită să fie trăită.

Vasile Ghiţescu

Poezii din placheta **"Cu capul în nori şi cu un picior pe pământ"**, apărută în 2015

Visez

Visez la o lume în care există candoare,
Visez la o viaţă fără paloare,
Visez şi visez, doar la Iubire visez.
Visez să zbor într-o zi,
Să plutesc ca o frunză mânată de vânt,
Visez că sunt o flacără fumegând.
Visez la lucruri frumoase mereu,
Şi sper că într-o zi frumosul din noi ne va cuprinde,
Visez că zbor în neant,
Visez că zbor printre fluturi,
Visez că mă joc cu bulgări de nori.
Şi cuprind cu mâna căuş praful de stele,
Şi mă înalţ printre Îngeri,
Suntem pulbere de stele.

Euforie

Nu mai trăiesc
Ci şiroiesc pe cale,
Ţâşnesc din mine vorbe goale,
Flăcări mi s-au aprins în talpă,
Mă aşez uşor pe-un colţ de iarbă,
Să-mi răcoresc suflarea,
Să-mi adăp setea de trăire
Lângă-un izvor de apă cristalină;
Lacrimi îmi şiroiesc din ochi,
Curg ca migdalele din Pomul Vieţii,
Mă liniştesc apoi privind din plin Cerul senin.

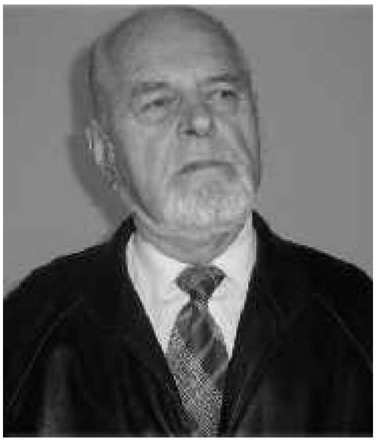
Teama de dincolo de salt

Îmi este teamă să te ating
Ca emoţia din mine
Să nu tulbure Pacea ta,
Îmi este teamă să te privesc
Ca vreun gând de-al meu nebunesc
Să atingă vreo coardă sensibilă a ta,
Îmi este teamă să mă apropii,
Pentru că în miezul fiinţei mele încă tremur de emoţie
Şi nu ştiu cine sunt,
Vin din tărâmul emoţiilor,
Uneori vorbele-mi rămân suspendate-n laringe
Şi fuga este modul firesc
De a nu plonja în ireal.
Mă văd pe mine prin tine,
Îmi este atât de frică
Că aş ajunge la capătul celălalt al lumii
Şi ceva mă îndeamnă
Să mă întorc de acolo
Înapoi la tine.

Nostalgie

Mi-e dor de satul meu natal
Născut la margine de codru,
Mi-e dor de toaca de vecernii
Şi de tălăngi pe verde plai.
Mi-e dor de fluier de cioban,
De mândru port, de dulce grai,
Mi-e dor de dealurile verzi,
De doine ce doinesc şi-n Rai.
Mi-e dor de Munţii Făgăraş
Pe veci acoperiţi de soare,
Mi-e dor de cântul de viori,
De murmur tainic de izvoare.
Mi-e dor de satul Poenărei
Cu mândru port şi dulce grai,
Mi-e dor de horele rotate
Aici în colţul sfânt de Rai.
Mi-e dor de clipa revederii
Când nu-mi pot stăpâni uimirea
Şi în prezenţa tuturora
Imi fluier şi îmi cânt iubirea.
....
Dar din sătucul de la noi
Se duce unul câte unul
Şi-n lumea unde au plecat
Nu cuget-a veni-napoi.

Constantin Samoilă

Eroul

A căzut aşa cum i-a prezis destinul,
Cu buze tremurânde către imensul cer,
Sub norii ce plângeau în taina lor învinsă,
Neîntrebând credinţa ce îl făcuse fier.
De s-ar preface în stea ar fi cea mai aprinsă?
A căzut aşa cum soarta i-a fost scrisă,
Cu ochii-nlăcrimaţi către imensul cer,
Din cele patru zări adulmecând tăcerea
Neîntrebând credinţa ce îl făcuse fier.
De s-ar preface în lacrimi ar alunga durerea?
A căzut aşa cum viaţa i-a fost dată,
Ducându-şi pân' la capăt destinul său etern
Şi dragostea de ţară, onoare nepătată,
Neîntrebând credinţa ce îl făcuse fier.
De s-ar preface-n floare ar fi cea mai frumoasă?
....
De s-ar preface în floare, ar fi cea mai aleasă.
De s-ar preface în lacrimi, ne-ar alunga durerea.
De s-ar preface în stea, ar fi cea mai aprinsă.
Durerea noastră însă, rămâne necuprinsă!

studenţii de la Litere

O rubrică alocată tuturor studenţilor Facultăţii de Litere a Universităţii din Piteşti, "... şi nu numai", după cum afirmă în deplină cunoştiinţă de cauză colaboratoarea noastră, Liliana Jugănaru, coordonatoarea şi animatoarea acesteia.

Liliana Jugănaru

Goana timpului

Nu am timp să mă inspir,
Nu am timp nici să respir
E o scurgere de timp undeva
Pe unde picură viaţa mea.

Am chemat un instalator
Să o repare cu dorinţă şi dor,
Să pună timp din al lui bagaj
Un pansament sau… un bandaj.

Am chemat şi un chimist
Să prepare o substanţă, chiar insist…
Un amestec, o reacţie… orice
Să oprească această scurgere.

Voi cere unei vânzătoare
Să-mi vândă timpul ce-l mai are
Voi lua pe datorie
Cu monede, bancnote sau orice hârtie!

Voi vorbi cu un doctor
Să-mi spună de mor,
Căci se scurge timpul repede
Îmbătrâneşte vocea şi albesc pletele!

Voi vorbi cu Dumnezeu
Că nu mai ştiu cine e El, cine sunt eu…
Am spus chiar şi o rugăciune,
Poate se va întâmpla o minune.

Am vorbit cu tine, iubite
Şi mi-ai oferit veşnicie
Chiar dacă s-a scurs timpul meu
Sunt cu tine în spirit… mereu.

Îmi cer iertare!

Astăzi vreau să-mi cer iertare
că uneori nu stau în picioare
în faţa vieţii nerăbdătoare…
Să stau în genunchi
în faţa sufletului meu,
să mă ierte el, căci mie îmi e greu…

Vreau să-mi iert deznădejdea,
căci deseori mă pierd cu firea.
Să-mi iert măcar jumătate
din miile de păcate.

Să-mi iert slăbiciunea,
Să-mi iert neîncrederea… în mine.
Îmi cer iertare!
că nu mai am un gram de răbdare,
să mă iubesc, să-mi mulţumesc,
Să mă iert!

Denisa Coroja

Dedicaţie

Era o zi obişnuită
când un fulger divin
mi-a luminat sufletul
deprins cu o melodie chinuită,
mereu aceeaşi, fără ritm;
o baie de raze m-a cuprins
la auzul notelor,
printre care alergam râzând
mut, dar în acelaşi timp sonor.
Muzica mea e bălaie,
învăluită-n albastru celest;
aşa vine către mine
dintr-un loc ce nu-i lumesc.
Sunetele însă nu-mi mai ajung,
O dorinţă insolită mă-mbie
cântecul să îl ating,
să-l aduc în lumea proprie.
De ar fi să materializez notele,
le-aş transpune în bucăţi blonde,
care să-mi cânte zi şi noapte
cele mai dulci şi nebune şoapte.
Era o zi obişnuită...
Acum fiecare zi e deosebită.

Instinct

Se lasă cortina nopţii,
Lupii-şi dezgolesc colţii.
Mă autodistrug de dorinţa
de a le împărtăşi fiinţa.
Doar o oră din viaţă
să hoinăresc prin ceaţă,
prin pădurea densă...
Râvna mi-e imposibil de intensă
Îmbracată-n blana demnă,
sură şi solemnă,
Iar sub ea inima animală
să pulseze, să viseze,
Traseele toate să le ştiu,
să străbat prin pustiu,
Nimic să mă-nspăimânte,
nicio mare, niciun munte.
S-adulmec aerul tare
alături de haita mea
ce impune mare grandoare.
Dorinţa e nimicitoare,
simt cum mă despică,
Însă-o pată galbenă răsare,
Cortina se ridică.

Marina Pantazi

Fugit irreparabile tempus

Poate când într-o zi nu voi mai fi,
Când din albumul vieţii voi lipsi,
Numai într-un colţ vreo fotografie
Tot mă va păstra în amintire vie.

Când ochii mei nu vor mai privi
Miraţi spre cerul de alabastru,
Soarele tot va răsări
Sec şi pur ca un ochi de sihastru.

Nosce te ipsum

Inima mea e un cufăr de argint...
În care se răsucesc ca într-un labirint
Arterele ce mă menţin în viaţă...
Şi-n care am depozitat treptat
Amintiri despre tot ce m-a înconjurat.
Inima mea e o clepsidră măiastră,
Iar sângele e nisipul ce curge
Marcând trecerea timpului

De când m-am născut,
De când exist,
De când am început să trăiesc
Şi până când...
Eu nu voi mai fi
Pe acest pământ.

Zbor...

Un zbor în minus,
O cădere în plus...
E eterna poveste
Despre o iubire ce nu mai este...
Cad frunze uscate
Bătute de vânt
Departe sunt de tine
Şi de-al tău cuvânt,
Căci ai plecat în zbor
Pe aripi de gând
Şi m-ai lăsat să mor,
Eşti doar un porumbel călător.

Alina Potecea

Pentru amândoi

Liniştea nopţii se aşterne
ca o mantie
peste amândoi,
să ne acopere
chiar de nu suntem goi.
Cerul ne e oglindă
să ne privim sufletele în ea…
nu trupurile,
nu chipurile, iubita mea!
Clipirea ta mă ameţeşte
şi face să îmi tremure
gândul …
Cad în genunchi
să mătur pământul,
să sap mormântul
pentru amândoi.

Tăcere

Ai presărat tăcere
între noi
şi are gust de piper
nu de zahăr, de miere,
doar miroase a noi doi.
Miroase şi clipa
Şi clipa se duce

şi eu nu îţi pot măsura privirea,
căci nu eşti aici,
dar miroase a tine,
a mine, a noi
şi tăcerea eu nu o pot cântări.

Ioana Marinică

(Facultatea de Litere, Universitatea din Bucureşti)

Steaua

Într-o noapte rece de iarnă
o stea se desprinsese din cer
cu o ultimă lumină în noaptea de ger.
Răsunau vaiete triste în lumea de sus.

Cutreiera noaptea supusă,
aducând lumini cereşti
în casele lumii de gheaţă.

Punct şi înapoi

Mai ţii minte când rupeam fantasme din nori?
Nevoia de iubire n-o simţeai
Decât în ascunzişuri de cuvinte,
Sub leagăne uitate de toamnă.

Te duceai în suflete văratice
Să le săruţi firesc în vise,
Privind spre valea întunecată
Cu o vagă speranţă.

Anafă

Un desen pe asfalt îmi zâmbea zăpăcit,
Atâta dor în firimituri de albine,
spaţiu nou, un orologiu ce aşteaptă
şi noi, ignoranţi, nu vrem să treacă.
prelungeşte-ţi o agonie dulce,
aşteaptă-mă suspinând lângă un tei.

uită-mă, că oricum nu ştii
cum albina speră
că flori din cer
nu vor mai fi.

Elisabeta Dumitrache

Adam şi Eva

Mi-e sete acum de adevăr,
Mi-e foame de iubire
Şi aş mânca un măr,
L-aş împărţi cu tine.

Mi-e foc acum de focul tău
Şi am un foc în vine,
Căci ştiu că eu am fost cel rău…
Te-am pedepsit pe tine…

Mi-e dor acum de Dumnezeu,
S-a mâniat pe mine.
De-atunci mă rog mereu, mereu:
De te-ar ierta pe tine!...

Crina Ion

(Academia de Studii Economice, Bucureşti)

Voi, umeri goi!

Voi, umeri goi
Ce purtaţi sentimente fără drum,
Plutiţi în viaţă inerţi prin odăi fără pereţi.
Ce adormiţi fără motive
Dar vă sculaţi plini de obiective…!
Şi totuşi purtaţi salba tirană a vieţii
Ce vă subjugă la … concepţii.
Fără jenă, defilaţi goi,

Căci ce-aţi avut
Aţi oferit.
Căci ce-aţi dobândit
V-a fost prihănit.
Dar ca pasărea Phoenix
Vă veţi ridica, din cenuşă veţi renaşte
Liberi de cruzimea omenirii.
Aievea veţi domni peste a voastră împărăţie,
Aidoma Zenobiei, o a doua soţie!

Simona Stanică

...

Te joci cu vieţile altora, răzbunare pentru viaţa ta jucată,
Ştii ce face mâna ta, dar nu de tine controlată.
Eşti tăiat în carne vie de-un fantomatic cuţit,
Nu ştii cum a-nceput totul, dar speri să aibă un sfârşit.
Ţi-e teamă de el şi nu ţii garda jos nici măcar când dormi,
Care e dilema ta, ţi-e frică să trăieşti sau nu vrei să mori?
Demonul din tine care ţi-a rupt balanţa
Îţi cântăreşte moartea, îţi cântăreşte viaţa,
Te lasă fără simţuri, te lasă fără crez,
Îţi controlează gândul, ţi-e greu să evadezi.
Îi rosteşti cuvântul, îţi măsoară pulsul, este peste tot,
În apa vieţii tale tu eşti peştele, el te-a prins în năvod.
Ai încercat vreodată să ieşi din tine şi să te priveşti?
Oglinda este poarta, du-te să te cunoşti
Ochii, nasul, gura, toate îţi par la fel,
Dar totul s-a schimbat de când conduce el.
Întrebarea ce te macină e cheia: ai curajul să te regăseşti sau nu?
Vrei să deţii controlul? Răspunsul e la tine. Demonul eşti tu.
Te uiţi sec la oglindă, uimit de cum o-mbraci,
Brusc, cuprins de disperare, ridici pumnul şi o spargi.
Tu, cel dinainte, eşti o oglindă spartă.
Ghinionul a dispărut. Noroc în drumul tău spre soartă.

note de lectură

Nicolae Eremia

TERIBILISM ŞI PREŢIOZITĂŢI INUTILE ÎN POEZIE

Stau şi chibzuiesc asupra mecanismului poetic al contrafăcuţilor poeţi de astăzi, în care rigorile creaţiei şi le impun însuşi autorii. Ai de-a face cu o inundaţie catastrofală de maculatură aşa-zis literară.

Cercurile frecventabile de tinerii scribi nu mai iau în discuţie creaţiile literare, nici pe cele care urmează a fi publicate, unele reviste de gen nu mai filtrează materialul încredinţat de autor, cel puţin pentru prestigiul lor, iar editurile publică literatură în regia autorilor, singurul obiectiv fiind câştigul. Oare ce bucurie mai ai citind o carte de versuri sau proză?

Obişnuit cu muzicalitatea versului, caut în zadar emoţia din cuvânt. Am sentimentul că se practică o poezie fără niciun fior poetic, doar de dragul de a fi considerat scriitor. Orice observaţie critică dăunează relaţiei cu autorul. Între prietenii de condei se practică un fel de linguşeală jenantă, laude fără nicio noimă, iar critica de întâmpinare, fără nerv, este ca o baltă stătută. Se fac servicii contra servicii, laude pentru laude în dauna adevăratei literaturi. Nu mi-am propus să salvez literatura dar, citind o carte de versuri, în virtutea unei vechi pasiuni, vreau să simt emoţia cuvântului, precum un ascultător împătimit de muzică. În fraza poetică nu mai încape muzicalitatea. Caut degeaba! Tinerii „poeţi” recurg la tot felul de preţiozităţi pe care, până la urmă, nu ştiu să le folosească. Te şochează mai întâi cu un titlu “savant”, dar constaţi că este doar o găselniţă de a mima cultura generală: *ia-mă-n braţe, îngere!/ chiar dacă eşti un copil,/ mă voi apleca.../ voi pune degetul pe pleoapa ta, să palpit ca boaba de senin, ascunsă-n visul ierbii de-a hori/*

În alte situaţii, la fel de neinspirate, inventează: *alfabet mov, răsărit simplu, dor aurit cuminte, asterisc,*

green aqua pe care le înşiruie fără niciun sens, închipuind doar o aşa-zisă „poezie în vers alb", departe însă de a fi poezie. Dacă nu sunt suficient de convingatori în aventura culturii generale sau a filosofiei, mai introduc termeni contrafăcuţi din limba engleză: *berzele, prelungind un air kiss...* sau diverse minerale cu rezonanţă: *cuarţ roz de Madagascar, pahare de ametist, lămpi cu chihlimbar, amazonit* etc.

Urmărind traiectoria literară a unei creatoare de acest gen de poezie, constat, la a 13-a carte, o saturaţie a dumisale faţă de scris, crezându-se chiar un fel de autoritate literară, candidată la un loc în istoria literaturii. Se întreabă doar când va fi momentul. Pe la porţile Uniunii Scriitorilor bătând, le-a găsit închise. Mai încearcă!

Un alt mod de difuzare a, scuzaţi, inepţiilor poetice este mediul virtual, la îndemâna oricui. Pe blog, pe facebook, messenger, orice, nu există cenzură. Nici bunul-gust nu opreşte pofta năvalnică de a epata. Nu poţi să faci comentarii nici cât la o mică agapă literară că, imediat, eşti bombardat cu reproşuri de către garda protectoare de facebook-işti, înarmaţi cu like-uri care stropesc cu vitriol.

Producătorii unor asemenea opere se pot identifica uşor după amprenta naivă pe care o promovează pe blog:

Scrisoare postumă tatălui meu

Mi-ai dăruit toată viaţa ta,/ Ah, tată,/ Preţioase daruri./ Unele le-am îngrijit,/ Altele, multe, /N-am ştiut să le ud/ La timp,/ Şi vinovată, sunt. /Zidire stau amintiri…/ Braţul tău încărcat/ De flori de câmp,/ Scumpă văratecă povară,/ Pentru mama… Nici osteneala zilei/Şi nici colbul arşiţei/ Umbrind întinsul drumului/ Alungit de năduşeala frunţii,/ Nu te-ar fi putut opri/ Să nu i le dăruieşti…

Şi află, o, tată,/ Că te iubesc/ Şi-n gând te port/ Mereu.Inima îmi stă,/ Granit cioplit,/ Îngenunchere…/ Tu, în faţa Icoanei,/ Seară de seară,/ Rugă închinată din părinţi/ Bunului Dumnezeu,/ De rele să ne ferească/ Şi paşii să ni-i ducă/ Pe drumul cel bun.

Suntem, tată,/ Iubire din iubirea ta/ Şi mândrie din mândria ta,/ Pe calea cea dreaptă.

Odihneşte-te în pace,/ Credinţa ta/ În van nu fu./ Şi iartă-mi, vai,/ Iartă-mi absenţa,/ Când greu ţi-a fost,/ În viaţă./ Alături n-am ştiut/ Să-ţi fiu când nu aveai/ Cui spune păsul,/ Sunt vinovată./ Amar mi-e, tată, fără tine,/ Vino de mă mai ceartă…

În amintirea trudei tale,/ Fruntea mi-o înclin, tăicuţă,/ Şi iartă-mi, te rog, greşeala/ Cea greşită din căită neştiinţă. Uşoară să-ţi fie ţărâna, tată!/ Requiescat in pace! Acest bocet vede pentru prima dată pagina de hârtie dacă nu cumva a fost tipărit de autoare in vreo tipografie de apartament.

Sincer să fiu, nu iau în râs sentimentele autorilor, aşa cum, cei care purced la o epurare a "operelor literare" de kitsch, nu calcă în picioare sufletul lor. Intervenţia noastră este doar asupra modului de exprimare, vicios şi cronic, în niciun caz poetic. În ceea ce ne priveşte, cercetând asemenea versuri, ne-am asumat riscul de a fi invadaţi de pseodoliteratura care alterează gustul pentru frumos. Din acest motiv nici nu am pomenit numele vinovaţilor. Nu merită reţinut!

preuniversitaria

Această rubrică reprezintă spatiul tipografic pus la dispoziţie liceenilor membri ai "Cercului de creaţie literară" din cadrul Palatului copiilor din Piteşti, cerc îndrumat de prof. Simona Marineaţă, căreia îi aparţine şi selecţia de faţă.

Am găsit. L-am găsit!

Teodora Vasilescu

Îţi tremura privirea, mâna se mişca involuntar, degetele se unesc într-o agitaţie continuă. Cote maxime, extremul ia fiinţă, aştepti absolutul, cauţi perfecţiunea, visezi la fericire, aminteşti trecutul. Ea. Merge pe stradă cu paşi repezi, fuge de tot ce lasă în urmă. Felul cum picioarele se unduiesc pe asfalul mult prea dur pentru sensibilitatea tălpilor ei, felul cum înaintează privind doar în sus. Sperând că ajunge unde vrea, imaginându-şi cum calcă în picioare întreaga lume ce a rănit-o. Merge pe stradă cu paşi şi mai repezi, aproape fugind, se îndreaptă spre un ideal.

Perfect conturate, lungi şi ferme, forma li se ghiceşte prin croiala pantalonilor. Şi mai repede, depăşind oamenii ce doar se plimbă prin viaţă. Ea aleargă spre vis, ea nu se opreşte niciodată, nici măcar să calce cu vârful aplatizat al cizmelor ţigara ce a fumat-o în mersul ei, ceaţa ce îi înceţoşa privirea, fumul ce îi ieşea din gură atât de agresiv, toate adevărurile nespuse erau acum chiar în faţa ei, erau toate fum, nelăsând-o să înainteze. Şi continuă să meargă, printr-o mare de oameni. Trişti, îndrăgostiţi, drogaţi, narcisişti, obsedaţi, artişti, frumoşi, urâţi, niciunul putând să o facă să întoarcă privirea.

Nimeni destul de sus pentru a-i ajunge în dreptul privirii, nimeni pentru care ar merita să o coboare. Mulţime de persoane, poveşti, minciuni, inimi frânte şi nopţi nedormite. Cât de fascinant era să le creeze scenarii. Fiecare om îşi juca rolul în filmul regizat de ea. Mereu personaje noi, niciodată aceleaşi, mereu poveste nouă, niciodată regăsindu-se în vreuna. Şi continuă să alerge. Căuta perfecţiunea.

Acum îl caută pe el, dar trece razant pe lângă ea. Şi o face să se oprească. Pentru prima dată nu mai aleargă. Stând într-o mare de necunoscuţi, în centrul propriei inimi, îl priveşte pe cel pentru care s-a oprit. Cu o agresivitate specifica se întreabă “De ce?”, ştiind că merită, dar simţind că începe să-l iubească mai mult decât pe propria persoană. Devine irascibilă, nehotărâtă. El nu s-a oprit pentru ea, mergând cu aceeaşi aroganţă prin propria lume, dar totuşi lumile lor s-au intersectat, în acelaşi timp, dar nu în acelaşi spaţiu. Şi poate ea o să-l urmeze…

Camelia Mădălina Marin

Luptă cu sinele

Nu-i aşa că ai vrea să mă vezi cum cedez în faţa ta: “PREDAU TOT! RENUNŢ!”? Te-ai împăuna toată, mândră de victoria asta scurtă pentru care nu ai făcut vreun sacrificiu. Dar... ghici ce?! N-am să renunţ niciodată! Am să mă împotrivesc fiecărui impuls de a mă lăsa doborâtă! Şi da, am să mă lupt cu tine până la capăt. Conştientă că nu se va sfârşi aici, trebuie să fiu precaută. Să pândesc, să plănuiesc, să ripostez, căci îmi eşti cea mai mare ameninţare în calea fericirii, cel mai de temut obstacol către împlinire.

Egoismul tău o să te doboare într-o zi, iar altarul orgoliului tău va fi dărâmat piatră cu piatră. Ai munţi de mândrie, oceane de răutate, valuri de sarcasm pe care nici nu încerci să le opreşti, râpe în care zac intenţiile bune, vulcani ce erup minciuni care ard sentimentele celor pe care vrei să-i iubeşti. Defectele tale sunt multe şi puternice. Fiecare defect are povestea lui, cu fiecare trebuie să mă confrunt. Fiecare ştie unde să lovească, cu o anume tehnică care are ca unic scop distrugerea. Distrugerea a tot ceea ce e bun, ce merită să fie împărtăşit, să rămână ca exemplu pozitiv. Să distrugă culoarea din mine… Defectele tale îmi aruncă în marea uitării dorinţa de a fi corectă indiferent de ceea ce cred alţii despre mine, iar zâmbetele mele sincere devin amintiri ce se pierd în valul de ceaţă al falsităţii. Şi eu mă tot pierd prin lanuri de măşti. Încerci să mă înfricoşezi cu labirinte de sentimente, să mă laşi să dispar în tranşeele săpate pentru a mă apăra de prietenia falsă pe care tot tu mi-ai dăruit-o, cu largi fiori de nesiguranţă mânaţi de la spate de naivitate.

Nu are rost să îmi reamintesc fiecare armă cu care nu eziţi să mă ţinteşti în fiecare zi, căci îmi amintesc destul de limpede şi dureros de metodele tale nemiloase în nopţile albe, vegheate de murmurul stins al lacrimilor, de încreţirea obrazului inundat de rodul durerii apăsătoare şi nedorite. Zilele trec pe lângă mine cu aceeaşi viteză, uneori ameţitoare, alteori atât de dureros de lentă, încât noaptea vine ca o alinare sperată ani întregi.

Nici nu mai sunt în stare de zâmbetul ăla cu care făceam haz de necaz, astfel încât nu îţi pot spune “Mulţumesc pentru nimic…, dar o să treacă toate“. Asta spun toţi. Niciunul nu are dreptate, căci trece una şi vine alta. Pentru noi nu va exista această trecere. Noi avem o luptă eternă, mereu mai intensă, mereu mai ameţitoare.

Cine sunt eu? Eu sunt cine eşti tu, iar pe tine te-am descris, cu toate că am fost blândă pe alocuri. Ţi-aş spune “Dragă eule, asta e pentru tine!“, însă e prea puţin. Ca să-ţi spun tot, trebuie să mă lupt cu mine. Adică cu tine, iar tu eşti imbatabilă în acest moment, căci te hrănesc din belşug cu lipsă de încredere în propriile puteri, cu nesiguranţă, cu frică şi laşitate.

Vinovată sunt eu pentru că mă deţii tu, pentru că mă las purtată de glasul înşelător al unui miraj ce îmi promite libertatea ...

Crăiasa luminilor

Nicol Vigu

Urmăream aburii care i se scurgeau printre buze. Era ca şi cum le vorbea luminilor către care îi era aţintită privirea, cuvintele ei devenind reale şi neauzite. Nu ştiu ce m-a făcut să mă opresc. Poate faptul că ea stătea pe loc, fascinată de tot ce o înconjura. Nu părea să meargă undeva. Poziţia ei parcă spunea ”Sunt exact acolo unde trebuie să fiu”.

Mâinile îi erau încleştate în mănuşi. Nişte mănuşi straniu de albastre. Acel albastru care te face să te gândeşti la mare, la orizontul care aşteaptă un apus de soare.

Am încercat să merg mai departe. Însă cu primul pas am reuşit doar să o văd mai bine. Nu mai puteam înainta, dar, dacă aş crede în magie, aş spune că m-a vrăjit.

Probabil asta m-a făcut să o privesc atât timp. Nu îi puteam atribui prezenţei ei în acel loc nicio justificare. Clipea rar şi îşi evapora gândurile, care îi încadrau faţa pentru o secundă înainte să dispară. Iar acest lucru m-a facut să o analizez mai în detaliu. Purta acea geacă kaki specifică modei acestui secol, o căciulă cu un ciucure exagerat care îi statea anormal pe capul micuţ şi nelipsiţii bocanci, care umblă pământul necontenit doar că în picioare diferite. Mă făcea să mă gândesc la replica: ,,Încearcă să te pui în pantofii mei!”. Vorbind la

propriu, cam la asta se rezumă înţelegerea mai nou, la o pereche de încălţăminte.

Părea genul acela de spiriduş voios ascuns într-un corp feminin aparent banal. Părul rebel îi cobora în onduleuri castanii pe umeri, încadrându-i adorabil faţa. În ciuda distanţei dintre noi, puteam observa că şi-a păstrat trăsăturile de copil. La ochi am zăbovit mai mult. Imaginea de ansamblu a dispărut. M-au fascinat. Aş fi vrut să mă apropii, pentru a-i vedea mai bine irisul, genele, să o acompaniez în timp ce clipeşte.

Atunci am realizat. Era acolo, şi, în acelaşi timp, nu era. Luminiţele care i se reflectau în ochii întunecaţi au trădat-o. Părea închisă într-o singurătate pe care şi-o construise asemenea unei bariere imperceptibile în acea piaţă luminată. A rupt rândurile, s-a oprit să contemple, s-a oprit să primească şi să ofere ceva neînţelesului.

Eram numai noi doi. Fiecare sorbind din priviri extraordinarul. Nu ştiu cât timp am stat astfel, privind-o în acea visare nebună. Cu toate că noi aducem noţiunea de timp, aş putea spune că am privit-o pentru o eternitate. A plecat. S-a întors pur şi simplu, iar, în ciuda aşteptărilor mele, nu a dispărut precum un iepure în jobenul unui magician. S-a îndepărtat, până nu am mai putut-o distinge în mulţime.

Când ochii mei au pierdut-o, mâinile şi picioarele îmi erau îngheţate, iar sufletul, confuz. Aş fi alergat după ea, însă gestul îmi era interzis de o forţă pe care nu o înţelegeam.

Mi-am spus că dragostea nu poate fi întoarsă din drum.

Am mai căutat-o cu privirea în multe locuri de atunci, în unele în care era iraţional să se afle. Totuşi am mai revăzut-o doar o dată. Trecea, ţinându-se de mână cu un băiat înalt şi blond... Părea fericită...

Ioana Vamanu

Mâine va fi mai bine

Ceaţă... nimic mai mult. O imagine neclară care adâncea misterul şi mai mult. Eram confuză şi dezorientată. Stăteam ghemuită pe podeaua rece, iar din când în când câte o lacrimă, îmi încălzea obrazul brăzdat de suferinţă. Universul meu se învârtea în jurul a nimic. Nu înţelegeam ce se întâmplă. Orele se scurgeau cu repeziciune, iar aerul rece din cameră devenea din ce în ce mai greu de respirat. Cu ultima suflare aproape, mă ridic în capul oaselor şi ies din cameră. Aceeaşi atmosferă domnea şi pe hol. Totul era rece şi pustiu. Fără vlagă şi lipsită de orice urmă de căldură, cobor în sufragerie şi mă afund în canapeaua de piele maro. Privirea îmi este fixată pe coperta unei cărţi de pe măsuţa din lemn, de lângă canapea.

Nimic neobişnuit până la un moment dat. Un colţ de hârtie galbenă îmi trezeşte interesul. Ar putea fi răspunsurile la întrebările mele. Cu tragere de inimă de această dată, mă ridic şi iau cartea. Mă aşez pe fotoliu şi o deschid. O bucată de hârtie îndoită în două. Iau pagina aceea şi las cartea deoparte. Simt cum mă cuprind fiori. Desfac hârtia şi lacrimile năvălesc: scrisul lui, parfumul lui, un sentiment prea greu de dus. Închid ochii şi strâng bucata de hârtie în mână. Încerc să mă îmbărbătez şi să parcurg acele rânduri scrise atât de ordonat, cu atâta atenţie, semn că plecarea lui nu era o decizie de moment, ci o hotărâre fermă, luată cu ceva timp înainte. Dacă chiar voia să plece, de ce nu mi-a spus şi a preferat să pară o rătăcire de moment? De ce m-a lăsat să înţeleg că se va întoarce? Las pentru câteva clipe gândurile deoparte şi citesc scrisoarea:

,,Draga mea,

Iartă- mă! Se spune că în dragoste şi în război totul e permis. Pentru mine, iubirea a fost mai puternică decât ura. Te rog să nu mă judeci; vei înţelege într-un final.

Regret că nu am putut petrece mai mult timp cu tine, regret că nu ţi-am arătat tot ceea ce pot, regret că mi-a fost teamă să-ţi arăt ceea ce sunt cu adevărat, regret că nu ţi-am spus toate planurile mele, regret că nu am ştiut cum să te ţin lângă mine mai mult timp regret că nu am făcut nimic atunci când trebuia... REGRET, dar acum e prea târziu, mult prea târziu. Acum totul e hotărât, o decizie luată doar de mine, nu de NOI, aşa cum ar fi trebuit.

Când pierzi ceea ce iubeşti, îţi dai seama că sentimentele tale sunt mult mai mari decat credeai, realizezi că nu ai profitat la maxim de puţinul timp pe care l-ai avut la dispozitie pentru a-i arăta cât de mult o preţuieşti; îţi dai seama că multe cuvinte nu ar fi trebuit să le spui, fiindcă ştiai că o să o răneşti, dar cu toate astea le-ai spus.

Recunosc, a fost o decizie grea, dar sper că a fost una corectă. Nu mi-a fost uşor deloc, am avut momente când mi-am regretat decizia, momente când voiam să mă întorc şi să o luăm de la capăt. În ciuda tuturor sentimentelor contradictorii, am rămas ferm şi am spus un ,,nu" categoric. Am îndurat multe în scurtul timp avut la dispoziţie, dar am câştigat lupta cu propriul suflet.

Deşi acum sunt bine, o singură întrebare va rămâne un mister, până într-o zi poate: tu eşti bine, ai reuşit să treci peste? Îmi doresc să te întâlnesc într-o zi pe stradă şi să- mi spui că eşti bine, că eşti fericită. Nu pot să stiu ce îmi

rezervă viitorul, însă cu siguranţă mâine va fi mai bine. Ştiu că mă urăşti, dar cu toate astea...

Cu drag,
Cel mai îndrăgostit om”.

Doar întrebări, niciun răspuns. Această scrisoare nu a făcut decât să adâncească şi mai mult misterul. ,,Cel mai îndrăgostit om..." şi cu toate acestea a plecat. ,,Mâine va fi mai bine" pentru el poate, fiindcă viaţa mea nu va mai fi la fel ca înainte. Sunt distrusă. Strâng scrisoarea la piept şi mă cufund în lacrimi. Mâine poate va fi mai bine, poate...

eveniment

Joi, 7 ianuarie, la Centrul Cultural Piteşti a avut loc vernisajul expoziţiei de pictură „La început de drum”.

ARTĂ SACRĂ, ARTĂ MIREANĂ – LA CENTRUL CULTURAL PITEŞTI

Denisa Popescu

Sărbătoarea Sf. Proroc Ioan a fost, şi anul acesta, la Centrul Cultural, prilej de reunire a iubitorilor de plastică din oraşul nostru. Instituţia a organizat, în parteneriat cu Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universităţii din Piteşti - Specializarea ”Artă Sacră” - şi sub îndrumarea prietenească a lui Ion Sandu, el însuşi student, expoziţia de pictură, grafică şi desen intitulată ”La început de drum”.

Genericul n-a fost ales deloc la întâmplare, pentru că expozanţii sunt toţi tineri, talentaţi şi colegi de atelier şi de amfiteatru. Raluca Ţoacă, Ioana Ciobanu, Adela Marinică, Adina Iordache, Tiberiu Solomon, Marian Ţuican, Denisa Popescu, Mădălina Axinte şi, fireşte, Ion Sandu, şi-au înfăţişat, cu emoţie, lucrările recente şi sugestive pentru etapa de creaţie în care se află. De la icoane - de nepreţuit în inima şi în casa creştinului - şi până la viziunile abstracte, libere să fie ele însele în aerul tare al timpului, compoziţiile au reţinut atenţia privitorilor şi au provocat comentarii interesante. Vernisajul a fost onorat de alocuţiunea primarului municipiului Piteşti, Tudor Pendiuc, de prezenţa colaboratorilor Centrului Cultural Piteşti şi a presei locale.

Miercuri, 13 ianuarie, la Centrul Cultural Piteşti a avut loc lansarea volumului „Destine în derivă”, al romancierului Mihail Ghiţescu, ocazie cu care seniorul a fost sărbătorit pentru împlinirea a 95 de ani.

Nicolae Cosmescu

Gânduri nerostite

O spun cu toată sinceritatea, aşa cum fac ori de câte ori vorbesc sau scriu: a rosti câteva cuvinte despre seniorul Mihail Ghiţescu este o adevărată onoare. Indiferent de prilejul cu care o fac. Cu atât mai mult când îşi lansează o carte.

Aderarea mea cu ceva ani în urmă la elitista Filiala Argeş a “Ligii Scriitorilor Români” mi-a prilejuit ocazia de a-l cunoşte. Din prima secundă m-a frapat, mi-a trezit admiraţia. Am înţeles imediat şi de ce: aveam în faţă valoarea pură, valoarea adevărată, caracterul, autoritatea morală. Asta nu înseamnă că pe ceilalalţi colegi nu îi iubesc. Ba da, în aceaşi măsură în care şi ei mă iubesc pe mine!

Destul de repede, admiraţia s-a transformat în fascinaţie, în veneraţie, când am auzit că este nonagenar! Mi s-a părut incredibil la câtă vitalitatea etala! Apoi, am aflat că tot timpul după sfârşitul ultimei conflagraţii mondiale, a fost nelipsit din activitatea culturală. Şi nu oricum, ci în vâltoarea acesteia, fiind chiar portdrapelul ei o bună perioadă de timp. Ceea ce m-a determinat să afirm despre domnia sa că este seniorul indiscutabil al culturii argeşene postbelice. Mai târziu am auzit că şi altcineva îl etichetase cam în acelaşi mod. M-a bucurat. Însemna că nu greşisem. Cât despre scrierile sale, atât cât citisem din ce publicase în revista “Carpatica”, pot afirma fără teamă de a greşi că e la fel de strălucitor indiferent de genul în care se exprimă: proză, poezie, cugetări.

În prima săptămână a acestui an, cu ocazia vernisajului unei expoziţii de pictură găzduite de Centrul Cultural Piteşti, am lansat ideea creării unui *hall of faim* argeşean. Ei bine, în acesta un loc va trebui să-i revină domnului Mihail Ghiţescu. Pentru că este *über alles*; că este *primus inter pares*. Şi, cu sigurantă, ar fi singurul a cărui prezenţă nu va fi contestată de nimeni.

Punând cap la cap toate cele afirmate anterior, mi-a venit ideea să-l rog să ne trimită spre publicare materiale despre cum a fost atunci, în primii ani ai comunismului, convins fiind că o va face fără nicio mistificare, oricât de mică, a adevărului. O istorisire altfel decât cele ale învingătorilor vremii.

După un timp, se întâmpla acum circa doi ani, am primit două articole intitulate, generic, “Destine în derivă”. Ce urmau să facă parte din volumul cu acelaşi nume, la care lucra.

Istorisirile le-am regăsit în cartea la a cărei lansare am asistat. Chiar la începutul acesteia. Desigur, uşor cosmetizate. Pe scurt, romanul este o veritabilă frescă a societăţii româneşti de după cel de-al Doilea Război Mondial. În care, întâmplări diverse schimbă destine, aducând în prim-plan personaje care, în condiţii normale, nu ar fi ajuns niciodată pe trepte sociale ameţitor de înalte. Personaje care, la rândul lor, peste timp, şi la forţa pe care le-o dădea poziţia împortantă în societate, vor influenţa alte destine.

Că autorul s-a bazat pe fapte reale, prezentate romanţat, desigur, ne-o indică pagina de final, intitulată “Epilog”. În care, la fel ca în filmele inspirate de realitate, seniorul ne spune cum au “sfârşit” principalele sale personaje. Cât despre celelalte personaje din carte, aşa cum este firesc, şi-au urmat cursul lor normal, aşa cum au fost “rânduite”.

Este o lucrare ce nu poate fi lăsată din mână. Care nu se pretează să o parcurgi în ritm alert, apelând la tehnicile citirii rapide, fiindcă are o foarte mare calitate: redă atât de convingător atmosfera, încât te transpune în timpul şi locul acţiunii. Fără îndoială, nu interacţionezi cu personajele, dar eşti în preajma lor, în umbra lor. Le auzi dialogul, simţi mirosul de fum de ţigară, zgomotul roţilor de tren, susurul apei. Iar când termini de lecturat şi închizi cartea, ca într-o veritabilă dedublare, spiritul revine în trup şi tu te reîntorci la realitatea în care trăieşti.

Maestrul îşi numeşte creaţia “ultima carte”. Eu aş zice, aşa cum se obişnuieşte, că acesta este doar cel mai recent volum al său. Că încă mai are destule trăiri să ne relateze. E foarte adevărat că îi va lua ceva timp până să ne dezvăluie un alt roman, întrucât o personalitate atât de puternică cum este domnia sa, înconjurat de o nedespărţită aură de legendă, ambele acompaniate de un oratorism desăvâşit, oricare organizator de evenimente culturale îi doreşte prezenţa, pentru a onora şi îmbogăti spiritual asistenţa. Cum se întâmpla cu noi, cei din sală! Iar domnul Ghiţescu, corect, că doar a fost şcolit şi în Germania, nu refuză pe nimeni.

Noi, însă, avem răbdare. Chiar fac public pe acestă cale că mă ofer să organizez următoarea sa lansare de carte, care să coincidă în mod fericit cu serbarea centenarului! Asta pentru a beneficia de o festivitate pe măsura dimensiunilor sale, literară şi umană.

*

Acestea ar fi fost gândurile pe care doream să le rostesc la acea festivitate. Chiar îi promisesem Maestrului că voi spune şi eu câteva vorbe. Şi am bănuit că a informat-o pe cea care juca rolul de amfitrioană a momentului. Din nefericire, aveam să constat că nu figuram pe “lista scurtă” a acesteia!? Iar să vorbesc la “şi alţii” nu o puteam face. De aici şi titlul de faţă.

*

Nu pot pune punct fără a spune că romanul ar fi trebuit să se bucure de o tehnoredactare mai bună. Şi că prima copertă e ciudat realizată, sau tipărită, încât, de puţin, citirea titlului şi a numelui autorului nu încep... de pe cotor!!

inedit

Maria-Amalia Ghilencea

Poezie pentru mama

Cu părul roşu ca de foc
Ai coborât în visul meu,
Frumoasa mea cu chip lucios,
Adu-mi mereu suflet frumos!
Un suflet cald fără mândrie
Cu bunătate şi noroc
O, mamă, m-ai crescut cu greu,
Dar ştiu, e cert un lucru:
Te-ai chinuit mereu cu toţi
M-ai apărat, m-ai învăţat
Şi făr’ să oboseşti deloc
Şi pentru mine ai luptat
Doar ca să-mi fie bine.
Mulţumescu-ţi, Doamne, Ţie
Pentru tot, şi pentru ea,
O, mama mea!

A fost iubire...

A fost iubire şi-a murit,
A fost atât de mare,
Dar tu ai fost în acel timp
Un suflet tare.
Atâtea amintiri au fost
Şi tot ce ieri a fost frumos
Astăzi este neguros.
Şi acele clipe minunate
Vor deveni uitate,
Căci omul e nepăsător
Şi nu priveşte-n spate.

Am fost şi eu...

Aromă de cafea şi scorţişoară,
Zăpadă multă pe afară,
Pe case, străzi şi chiar şi pe copii,

Şi stau la geam şi o privesc
Că a trecut pe lângă mine
Prea repede şi parcă nu mi-o amintesc.
Noroc cu ei că îmi povestesc
De tot...
De ea, de copilăria mea.

Sunt amintiri frumoase,
Unele, chiar dureroase,
Şi văd prin ei că timpul trece
Repede, parcă prea repede,
Însă îmi amintesc perfect
Că am fost copil şi eu.

Şi dacă

Lângă tine timpul
Trece zburând,
Şi simt a mea iubire
Cum e cel mai frumos gând.

Iubirea de la tine
Are un gust frumos,
De flori şi parcă acolo
Eu îi zăresc culori.

Şi dacă tu nu ai exista,
Eu aş pleca,
Undeva în lumea grea,
Să-mi iau adio, viaţa mea.

Gheorghe Mitroiu

Din anonimele "unei" sticle cu bere

- Când mă agit, fac spume!
- Noi, toate sticlele cu bere, suntem cu capsa pusă!
- Este adevărat, noi ţinem ETICHETA!
- Halba de bere este ruda noastră săracă.
- *Ţapul* este bunicul berii.
- Doza de bere? Este berea cavalerilor în armură de aluminiu.
- Berea nu mă lasă rece, ci invers!
- Berea fără alcool este ca cearta fără lăutari.
- Bancurile bune sunt cu Bulă, iar berea bună este cu BULE!
- Cel mai bine VORBEŞTE berea DIN PAHAR!
- Pupa-ţi-aş berea de pe buza sticlei!
- Eu nu mă consum pe mine niciodată, ci sunt consumată!
- Berea încălzeşte inima şi îneacă supărarea!
- Băutorii fruntaşi uită... câte sticle de bere au băut !
- Prietenul se cunoaşte la nevoie(a)... de a bea bere!
- Berea de la robinet e spumă curată!
- Berea la sticlă are alcoolul "în vitro"!
- Berea cu gust de limonadă e CARCALETE curat!
- Berea după bere e o adevărată plăcere!
- Unii iubesc berea şi din acest motiv o pupă zilnic!
- Cea mai bună bere este aceea primită de la cineva!
- Berea care a făcut armata are grade!
- Berea nu se încearcă cu degetul, ci cu limba.
- Berea din BUTOI te umflă ca pe un CIMPOI!
- Iubesc doar "TURNĂTORII" de sticle cu bere!
- Niciodată consumatorul nu-şi bea minţile, ci le îneacă.
- Cel mai greu mi-e atunci când fac *naveta* de la fabrică la bar.
- Berea este cinstită şi te invită şi pe tine să te cinsteşti mereu!
- Cu cât berea e mai amară, cu atât devine mai dulce plăcerea!
- Adevăraţii băutori de bere beau până le sar capacele (de bere).
- Treaz, ceri o sticlă CU bere, după ce te îmbeţi, o sticlă DE bere!
- Berea este de sex feminin: blondă, brună, iar ţările de gen masculin.
- FĂRĂ NUMĂR, fără număr, nu se referă la bani, ci la sticle cu bere!
- Berea este un medicament universal: bărbaţii o dau pe gât, iar femeile pe cap.
- Apa care trece pe gât face ca pietrele să rămână la rinichi, dacă nu bei şi bere la timp.
- Unii susţin că berea e ca o pâine şi pentru acest motiv, în loc să o bea, o MĂNÂNCĂ!
- Veteranii de război au pieptul decorat cu medalii, iar beţivii fruntaşi au pieptul decorat cu medalii din capsele de la sticlele golite.
- Cu cât destupi mai multe capace de bere, cu atât astupi în progresie aritmetică – în timp real – capacele cu capsa pusă pe creier!
- Adevărul este în bere, nu în vin! Motivul: decât un ADEVĂR SEC, mai bine unul cu SPUME!

Doina Gabriela Panaete

Poezii dedicate, din volumul în curs de apariţie
"Prin labirintul vieţii"

Preacuviosului doctor protosinghel Ioasaf,
de la Sfânta Mânăstire a Cotmenei.

Grădina cu flori

Încă o floare a răsărit în grădina vieţii
fiecare având coloritul, mireasma şi povestea ei.
Chiar dacă uneori s-au mai năpustit şi norii,
cândva ascunşi în spatele unor măşti prietenoase,
razele credinţei pure au puteri nebănuite,
de puţin cunoscute.

Şi de treci prin ploi şî vânt,
de te crezi pus la pâmânt,
Dumnezeu te ridică precum un fulg.
Dacă ai un munte de credinţă în suflet,
poate chiar şi pentru alţii,
înseamnă că ai o mină de aur
pe care buruienile niciodată
nu o să-l preţuiască.
Iar florile, mereu te încântă
Prin candoarea şi parfumul lor.

Neuitatului interpret Ion Dolănescu

Floare nemuritoare

Dumnezeu mi-a dăruit
O floare nemuritoare:
Cântecul, port al sufletului meu...
Ea îmi luminează viaţa
Umbrită uneori
De dor şi de tristeţe.
Viaţa mea este un cântec
Şi cântecul este viaţă.
Un înger parcă mă veghează
Chiar dacă prietenii cu măşti
Roiesc în jurul meu,
Credinţa în Dumnezeu
Valorează mai mult
Decât toate bogăţiile
De pe aceste pământ.
O primăvară neîncetată
Este cântecul meu,
Poţi să ai mine de aur,
Dar iubirea nu o poţi cumpăra;
Dragostea de părinte
Valorează cât universul
Şi dincolo de el.

repere

Vânarea şi executarea preotului Ion Pop, tatăl lui Alexandru Papiu Ilarian

Prof. dr. Gelu Neamţu

(continuare din numărul precedent)

Astfel suntem îndreptăţiţi să-l considerăm pe I. Pop un erou şi un martir al Revoluţiei Române.

În final, trebuie să spunem că nu ştim să fie la Turda vreo statuie de-a lui Ioan Bucur Pop, tatăl lui Al. Papiu Ilarian, în schimb ştim că există două monumente ale generalului Bem, unul la Şimleul Silvaniei şi unul aproape de Sibiu şi o placă comemorativă la Cluj-Napoca, deşi nu e un secret pemtru nimeni că una dintre cele mai mari păreri de rău ale generalului când a fugit din Transilvania a fost că n-a putut îneca în sânge armata ţărănească a lui Avram Iancu din Munţii Apuseni.

Învăţătura pe care putem s-o tragem din scurta poveste a vieţii tatălui lui Al. Papiu Ilarian este aceea că istoria trebuie scrisă pe bază de documente, cât mai aproape de adevărul istoric (să nu ne mai lăsăm păcăliţi de cei ce ne spun că nu există adevăr istoric, pentru că un *certificat de deces* atestă oricând un deces) deci să nu ne lăsăm pe mâna mistificatorilor. Şi că noi românii trebuie să ne cinstim cu mai multă râvnă şi fidelitate eroii şî martirii nostri, aşa cum fac popoarele civilizate. Eroii şî martirii noştri au luptat şi s-au sacrificat pentru a ne salva existenţa noastră naţională.

Anexa I

Budiul de Câmpie, 17 iunie 1848

Mult stimate domnule comite, mărite meu domn!

L-am căutat pe fiul preotului român dun Budiul de Câmpie, în mai mute rânduri, la el în sat: am investigat în împrejurimi despre el, însă nu l-am putut găsi. În urma investigaţiilor a reieşit faptul că Alexandru Pop nu s-a mai întors în această zonă din săptămâna de după Paşti. Pe urmele lui, am aflat că recent i-a scris protopopul român din Săcalul de Câmpie, să-i înarmeze pe toţi oamenii din tactul său, iar acea scrisoare o semna ca actuar al unui oarecare Comitet din Sibiu. Într-o însemnare adăugată pe dosul scrisorii, tatăl său îl convoacă pe protopop la sine, în Budiu, pentru a vorbi mai pe larg. Mi-am ţinut de a mea datorie să vă trimit măriei voastre toate documentele pe care le-am putut găsi la casa preotului, cu toate anexele lor. Consultându-le, din ele a reieşit că el aduna toate plângerile din oamenilor din împrejurimi, îndemnându-i spre răzvrătire. L-am chestionat pe preot şi, după ştirile deprimante de aici, am primit o cercetare, ală cărei conţinut se poate vedea din textul anchetei pe care o anexez aici, realizată pe bază de interogatoriu fără violenţă. Şi pentru că pe de o parte m-am convins că rămânerea în libertate a numitului preot ar întreţine, îngrijorarea curiilor din localitate şi a nobilimii din jur, iar pe de altă parte în speranţa că, auzind fiul său Alexandru Pop această veste *va pica mai uşor în plasă* [s.ns. – G.N.], am dus la îndeplinire cinstita poruncă a măriei voastre, *trimiţându-l pe preot la Turda, sub arest şi cu pază*, unde va aştepta dispoziţiile superioare în ceea ce priveşte cazul său. Am constatat că arestarea lui era foarte dorită şi considerată necesară, atât de proprietarii nobili din împrejurimi, cât şi de funcţionarii lor îngrămădiţi aici, precum şi de nemeşii din localitate. La târgul de ţară care a avut loc aici în săptămâna Rusaliilor, s-a răspândit o ştire nu prea importantă şi de neînchipuit. Conform zvonului, *Alexandru Pop ar fi gata să sosească în sat, împreună cu mai multe sute de oameni*, ceea ce a produs o groază foarte mare. Dat fiind faptul că nu am avut la îndemână scrisoarea, preotul n-a putut fi încă supus la punctele interogatoriului. Dar când i se va arăta scrisoarea, nu va putea nega că el a scris acea însemnare, prin care îl invită pe protopop la sine. De altfel şi din interogatoriu reiese că el ar dori înarmarea românilor.

Rămân cu toată supunerea al măriei voastre prea umil serv,

Budiul de Câmpie, 17 iunie 1848. Gaál Sámuel Prim jude locţiitor.

Anexa II

Fără loc, 15/27 iunie 1848 Iuniu, 27/15 a.c.

Eu numai astăzi căpătai nr. V al "Organului naţionale". În care cu lacrimi citesc că ungurii, în17 iuniu, pe tată-meu, bătut în cătuşe, îl duseră la Turda. Această faimă mă pătrunse până la adâncul inimei, ca pre un fiu ce vede badlocorit şi pedepsit pre tată-său pentru sine.

Cum stă lucrul într-adevăr încă nu ştiu... Eu de la tată-meu, din 15/3 mai a.c., ziua Adunăriei Naţionarie, până acum numai două scrisori am căpătat.

Una, în 29 mai. În aceasta îmi scrie următoarele: "De la Adunarea de la Blaş, am venit în pare acasă. Dumineca, venind la biserică tot satul, şi mai mulţi unguri iobagi, m-au provocat ca să depun şi cu dânşii jurământul din Câmpia Libertăţii. Aşa, depuseseră jurământul cu toţii, până şi ungurii, neîndemnându-i nimene. În următoare zi, numai ce văzui că nimereşte o companie de dragoni sub comanda d. Baroane Kemény Farkas, cu scop de a mă prinde numaidecât. Eu am protestat înaintea satului întreg, că pe mine să nu pună mâna nimene, numai după darea în sus a cuiva. Deci, îmi dederă pace şi făcură cercetare asupra mea.

În următoarea zi, soseşte altă companie de secui. Când era să se împarţă soldaţii pe la oameni în cortele, eu am protestat ca oamenilor nevinovaţi să nu se facă spese, fără soldaţii să-i ţină aceia care i-au adus şi, după cercetare, vinovatul va plăti spesele. Aşa se făcu. Soldaţii se împărţiră la popa calvinesc şi la domnii din sat...

Au jurat asupra mea vreo 25 de oameni, mai cu seamă unguri iobagi, şi ieşi că eu am învăţat pe popor să fie cu credinţă neclătită către Împărat, şi robotele după Adunarea de la Blaş, până ce cât de curând se vor şterge, încă mai cu acurateţă să le plinească ca până acum, să se arăte românii că-s oameni de omenie etc. Aşa inquisitorii, b[aronul] Kemény Farkas şi alţii, înaintea satului mă dechiarară de nevinovat, iar pe pârâtori îi ocărâră ca pe nişte mincinoşi şi clevetitori. Cătanele se depărtară din sat, facând spese de 700 fior".

O altă carte primii în 16 iuniu a.c. În aceasta îmi scrie: "În 14 iuniu fu ziua tărgului la noi. În ziua târgului, înainte de amiazăzi, s-au vestit în târg că tu vii cu 600 de cătane româneşti. Unii unguri credea că bei veni, şitremura. Alţii credea, ş-o cred încă tare, că eşti la mine acasă, ascuns. Nu-i pot capacita pe unguri de fel, că toţi îs afară de sine.

Aveţi grije, fiilor, că sunt conduşi precul se aude, carii pre tine şi încă pre câţiva mădulari ai Comitatului, dintre cei harnici bărbaţi ai naţiei, să-i puşte în public. Groaznic lucrează asupra voastră. Păziţi-vă! D-zeu cu voi!...".

În 16 iuniu! Iară în 17 iuniu, după *Organ*, îl prinseră!

Vedeţi, dar, popoară, până la cât au putut veni ungurii în acest timp de aur al libertăţii! Pre noi, cari atâta am învăţat poporul român, în două adunări de la Blaş, la pace, cât acum nu se apără, ca să nu păcătuiască în contra păcii de atâtea ori predicate de oamenii săi, pre noi, zişi cari pe calea cea mai păciuită apărăm naţionalitatea acestui popor, să ne strige în gura mare de turburători, şi să ne prinză. Sentinţa ne este făcută: furcile, cum ne vor prinde.

(continuarea în numărul următor)

Textul a fost prezentat la Simpozionul ştiinţific "Alexandru Papiu Ilarian – istoricul, ideologul, academicianul". Apoi a fost publicat în revista „Tezaur", de unde a fost preluat de către V.D. Ghilencea.

Premiile revistei “Carpatica“ pe 2015

- **Secţiunea implicare în apariţia şi promovarea revistei, şi a Cenaclului**

Carmen Dumitrache-Salub
- premiul special -

Grupul vocal “Armonia”
- diplomă de excelenţă -

Cercul de creaţie literară
al Palatului copiilor Piteşti
- diplomă de excelenţă -

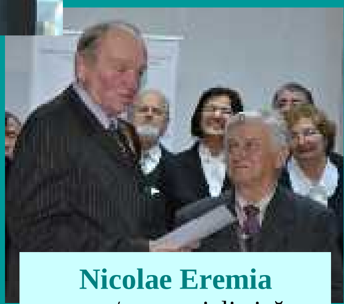

Marius Chiva
- diplomă de excelenţă -

Cenaclul “Tinere scântei”
- diplomă de excelenţă -

- **Secţiunea Premii literare**

Nicolae Eremia
- eseu/ memorialistică -

Ion Dincă
- proză -

Spatele “siglei” Societăţii Culturale “Alexandru Papiu Ilarian”, din judeţul Mureş (condusă de prof. dr. Petru Nemeş), cu care L.S.R. filiala Argeş se află de curând în parteneriat.

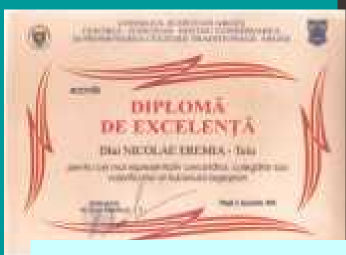
Teodora Vasilescu
- debut -

Mihail Ghiţescu
- întreaga carieră -

Liliana Jugănaru
- poezie -

Nicolae Eremia
diplomă de excelenţă, din partea C.J. Argeş

“Carpatica” artelor

Imagini de la vernisajul expoziţiei de pictură ***„La început de drum”,*** care a avut loc la Centrul Cultural Piteşti, joi, 7 ianuarie. Despre eveniment puteţi afla mai multe la pag. 30.

